

Adriaan van Lidth de Jeude
**KLUSSEN MET
CLICHÉS**

KLUSSEN MET CLICHÉS

Adriaan van Lidth de Jeude

HOOFDSTUK 1 - HET PLAN VAN JAN	5
HOOFDSTUK 2 - DE INTRODUCTIE	13
HOOFDSTUK 3 - DE WERKPLEK	17
HOOFDSTUK 4 - DE AUTO	24
HOOFDSTUK 5 - DE GROTE KNUTSELPARTIJ	30
HOOFDSTUK 6 - AMSTERDAM	36
HOOFDSTUK 7 - ONTVOERD!	46
HOOFDSTUK 8 - HET ONEERLIJKE RAADSLID	52
HOOFDSTUK 9 - QUIN	61
HOOFDSTUK 10 - HULP?	69
HOOFDSTUK 11 - ONTKNOPING	75-79

HOOFDSTUK 1 - HET PLAN VAN JAN

Arie vraagt aan Jan: "En wat hebben we hier? Wat is dit nou? Een plastic pakketje? Jan, kom eens kijken? Heb jij dit ook?"

Arie houdt een grijs plastic pakje in zijn hand van ongeveer 25 bij 15 centimeter, omwoeld met aluminium tape. "Wat heb je daar gevonden, dikke? Wat zit erin?" vraagt Jan, terwijl hij zich naar Arie omdraait.

"Hé, dat is een niet gebruikelijke inhoud van een portier! Laten we het eens uitzoeken op de werkbank. Maare... tikt het?"

Arie schudt het pakje even en houdt het aan zijn oor, aandachtig luisterend. "Nee, ik hoor niets. Het knispert een beetje. Ik denk dat er nog een papierlaag in zit. Maar tikken, nee. Wat had je verwacht? Toch geen horloges, of zo, hè? Dat hebben we al heel lang geleden eens meegemaakt!" lacht Arie.

"Och, kon toch zijn," zegt Jan en pakt een stanleymes om de tape voorzichtig open te snijden.

Even later kijken de jongens verbijsterd naar de glimmende inhoud van het pakje.

"Dit moet Bob weten," beslist Jan en loopt naar de hangende telefoon om Bob te bellen.

"Hi, Bob. Kom gauw naar hier, we hebben iets gevonden, waarvan wij vinden, dat jij dat ook moet zien!"

Vijf dagen geleden in Amsterdam:

"Jan?"

"Ja, ik ben het, dikke. Wat is er?"

"Ben je thuis. Kan ik even langskomen?"

"Ja hoor, kom maar!"

"Tot zo."

Het korte telefoongesprek tussen Jan Prins en Arie Roos is het begin van een nieuw avontuur, dat hen nog lang zal heugen. Het begint allemaal simpel met dit gesprekje tussen Jan, een zuinige, technisch aangelegde en precieze knaap en dikke Arie, uitgerust met rood haar en veel, heel veel sproeten is een ware Bourgondiër, die veel kan eten en daarbij ook uiterst slim is.

De voordeurbel gaat over op het huis aan de Prinsengracht, waar Jan met zijn vader, een gepensioneerde KNIL kolonel woont en hun huishoudster Marianne, die de deur opent.

"Goede morgen, Arie," zegt ze tegen de bezoeker. "Je

bent er alweer vroeg bij; het is pas net negen uur.”

“Morgen, Marianne,” antwoordt Arie. “Is Jan nog boven of zit hij misschien al te ontbijten?”

“Nee, hij is al beneden, loop maar door. Je kent de weg!”

Arie neemt plaats tegenover Jan aan de ontbijt tafel en werpt begerige blikken op de schaal vol verse broodjes, die Marianne die ochtend heeft gehaald bij de bakker op de hoek.

“Ook een broodje, Arie?” vraagt Jan beleefd aan zijn beste vriend. “Of heb je al gegeten?”

“Nee, nee... Ik heb nog niks gegeten. Mijn ouders hebben ineens een korte vakantie geboekt. Nu ben ik alleen thuis en ik ben helemaal vergeten boodschappen te doen!” komt het hoge woord eruit.

“Nou, neem dan maar, er is genoeg!”

Dat laat Arie zich geen twee keer zeggen en binnen de kortste tijd komt de bodem van de eens zo welgevulde schaal in zicht.

“Enorm, wat kun jij toch wegstouwen,” merkt Jan met enige bewondering op.

“Koffie?”

“Ja, graag.”

“Trouwens, goed dat je hier bent,” herneemt Jan het woord.

“Ik heb je al een tijdje iets willen vragen. Zou jij me met iets willen helpen?”

“Altijd Jan. Dat weet je. Vraag maar raak!” antwoordt Arie tussen twee hapen door.

“Nou kijk, zowel Bob als ikzelf zijn redelijk technisch onderlegd en hoewel jij vele goede kwaliteiten hebt, dacht ik, dat je het misschien wel leuk zou vinden je technisch inzicht een beetje te laten groeien met de hulp aan mijn project.”

“Klinkt goed, Jan. Maar wat is dat voor project? En waar wilde je dat gaan uitvoeren?”

“Precies de twee vragen, waarop ik hoopte,” zegt Jan.

“Kijk, ik ben van plan een oude auto op te knappen. We hebben met ons vorige avontuur in Lausanne leuk verdiend en daarvan wil ik een heel klein deel stoppen in mijn plannetje. En het antwoord op het tweede deel van je vraag is nog leuker: ik wil dat namelijk in Amerika gaan doen. Om precies te zijn in een hoekje van de autofabriek van Bob zijn vader. Ik heb hem hierover al gemaïld en kreeg gisteravond het antwoord binnen, dat het O.K. is!”

“Ben ik meteen voor in!” juicht Arie. “We gaan dus naar Amerika en dan...?”

“Ja, klopt. We vliegen naar Pittsburgh, naar die fabriek.

Samen met Bob zoeken we een leuk restauratieproject uit en dat gaan we dan met zijn drieën opknappen in de fabriek. Dat is hartstikke handig, want als we er niet uitkomen, hebben we topexpertise bij de hand!”

“Slim gevonden, jongetje Prins! Jij denkt ook altijd aan van alles,” zegt Arie niet zonder enige bewondering. Zo’n eigenschap, alles netjes van tevoren uitdenken en uitwerken, dat is hem vreemd. En het heeft ook nadelen, zoals uit verschillende avonturen met hun drieën is gebleken. Jan had een mooi, waterdicht en vastomlijnd plan uitgedacht, totdat er iets onberekenbaars, iets onverwachts gebeurde. Jan had in zijn plan zoiets niet voorzien en prompt liep het hele bedenkfel fout. Het moet gezegd worden, dat in dat geval Arie er meestal een onverwachte draai aan kon geven, zodat alles nog netjes afliep. Maar juist deze verschillende karaktereigenschappen van de jongens waren nu precies het bindmiddel, waardoor ze zo goed met elkaar konden optrekken. Bob Evers, de Amerikaan was nog iets technischer dan Jan, maar had meer gevoel voor de grote lijn in het avontuur, waardoor hij soms details miste. Bob was iemand van licht ondoordacht ergens op af stuiven met veel tamtam en daarna kijken wat de gevolgen ervan waren, om verbaasd te constateren, dat die heel anders waren dan verwacht. Toch had deze typische Amerikaanse eigenschap soms ook voordelen en het trio was daarom enorm in het voordeel tegenover soms listige tegenstanders.

“Ik wil dus in de States een leuke, oude auto kopen, die naar de fabriek brengen, de motor laten checken en verder alles zoveel mogelijk in de oude staat gerepareerd of gerestaureerd terugbrengen om daarna de wagen hier naar Amsterdam te verschepen, zodat ik hier een leuke auto heb,” zegt Jan.

“Heb je al een speciaal merk of model op het oog?” vraagt Arie.

“Nee, nog niet. Ik ken de Amerikaanse markt niet echt goed en dat is nu juist het stukje, waarbij Bob ons kan helpen. Het moet in elk geval niet zo’n enorme slee van 50 jaar terug zijn, zo’n slagschip van 6 meter lang of zo. Ten eerste zijn die vreselijk onzuinig in het gebruik. Ze lopen 1 op 4 of een op vijf, geloof ik en da’s niet echt leuk met de huidige benzineprijs van rond de anderhalve euro per liter. Ze hebben altijd van die motoren met enorme motorinhoud in die typen gelepeld, maar ondanks het feit, dat ze bijna niet kapot zijn te krijgen door hun lange slag

karakter, houdt het wel in dat je per twee ritjes direct naar de benzinepomp moet. En ten tweede kan ik die hier in Amsterdam toch niet kwijt. Wat ik eigenlijk zoek, is een leuk, klein en sportiefachtig autootje. Ik heb een vriend, die voor drie jaar in Dubai voor Shell is gestationeerd. Ik mag zijn garage voor niks gebruiken, want zijn auto wordt nu gebruikt door zijn ouders, die ergens in de Achterhoek wonen. Zij hebben net een ongelukje met hun eigen auto gehad en mochten dus die auto van hun zoon lenen. Dat betekent, dat ik in elk geval een overdekte parkeerplaats heb, niet ver van hier en dat zonder de kosten van parkeervergunningen, die praktisch onbetaalbaar zijn geworden in Amsterdam!”

“Slim aangepakt, jongetje Prins. Je hebt het weer eens goed voor elkaar. Goed, een niet te grote Amerikaan in redelijke staat om zelf te restaureren. En wat heeft jongeman Prins daarvoor over?”

“Kijk, dat is nu juist wat ik nog niet weet, Ik denk, dat ik met 5.000 dollar wel ergens kom, maar dat weet ik niet zeker. En dan komen er natuurlijk toch wel kosten bij. Ik hoef weliswaar de vader van Bob niks te betalen, maar de onderdelen uit zijn magazijn moet ik toch afrekenen! Dus heb ik een budget opgesteld van... Oh, kijk straks maar even mee boven op mijn PC, daar heb ik alles wat hiermee te maken heeft in een Excel-bestand opgeslagen en als dan kosten wijzigen, krijg ik meteen de nieuwe totaalkosten berekend.”

“Ik vind het een goed idee,” zegt Arie. “Ik doe er graag aan mee. Wanneer gaan we?”

“Wanneer jij kunt. Ik heb net drie weken vakantie opgenomen,” zegt Jan.

“Geen enkel probleem. Op de rederij van mijn vader is het nu toch rustig, aangezien enkele schepen in reparatiedokken liggen,” zegt Arie.

“Prachtig,” zegt Jan. “Wat vind je van overmorgen met het vliegtuig naar New York en van daaruit verder naar Pittsburgh? We kunnen slapen bij Bob zijn ouders.”

“Goed plan. Doen we!”

Het vliegtuig van de National American Airlines, een luchtvaartmaatschappij, die alleen binnenlandse vluchten in de States verzorgt, landde zachtjes op de luchthaven Pittsburgh. Bij de uitgang staat een sportieve jongeman alle passagiers te bekijken en juicht, als hij Jan en Arie ontwaart tussen de vele reizigers.

”Jan, Arie! Ik sta hier!” gilt Bob.

De beide jongens weken zich los van de stoom mensen en lopen naar Bob.

“Hai, ouwe Yank,” zegt Arie tegen Bob.

“Ha, die Bob,” vult Jan aan. “Leuk dat je ons komt afhalen. We moeten nog even door de binnenlandse douane, omdat we een transfervlucht hadden via New York, maar dat gaat hier gelukkig nogal snel. We zijn zo bij je!”

“O.K. Doe maar rustig aan, ik wacht bij de uitgang!”

Even later rijden de drie jongens in een enorme Amerikaanse Buick. Onderweg vertelt Bob: “We gaan nu eerst naar het huis van mijn ouders. Dan kan je kiezen of je daar wilt logeren of bij mij.”

“Bij jou?” vraagt Jan. “Woon je dan op jezelf?”

“Jazeker,” lacht Bob. “Ik huur een ruim 4-kamer appartement met dakterras aan de Greenfield Avenue met vrij uitzicht op het aan de oostkant van het centrum gelegen park!”

“Tjonge, dat is een hele stap!” zegt Jan enigszins jaloers, want hij woont nog steeds thuis, net als Arie, die vraagt:

”Sinds wanneer woon je daar dan? Kon je niet even een verhuisberichtje of een mailtje zenden?”

“Natuurlijk wel, maar dit is echt pas sinds heel kort! Als je het weten wil: ik slaap er net 2 dagen! Erger nog: niet eens al mijn verhuisdozen zijn uitgepakt en daarom is het prachtig dat jullie komen. Dan kunnen jullie me er perfect mee helpen!”

“Hoho!” protesteert Jan. “Dat was dus niet helemaal de afspraak, hè, Bobbie?”

“Nee, joh, ik maak maar een grapje. Als je het leuk vindt en wat tijd hebt, neem ik graag je hulp aan. Maar dat van die dozen was niet gelogen!”

“Och, dat is toch geen probleem,” vult Arie aan. “We zitten toch niet de hele dag in de fabriek en kunnen je best een handje helpen! En als wij gaan verhuizen, Jan, dan komt Bob eenvoudig even overvliegen om bij ons de handen uit de mouw te steken, toch, Bob?”

Bob reageert hier niet direct positief op, maar moet dan lachen: “O.K., jullie winnen! Ik zal jullie ook bij zoiets helpen! Maar wat doen jullie nou?”

”Ja, zo te horen, heb jij nog onvoldoende uitgepakt om ons te slapen te hebben, dus... ehh?”

“Geen probleem,” wuift Bob weg. “Ik heb een slaapkamer voor mijzelf en een tweede kamer met een ruim dubbel bed, waar jullie kunnen pitten. In de derde kamer, die ik als computerhok gebruik, kan ik eventueel ook nog een matras leggen... dus?”

“Ja, als je denkt, dat we daarmee je ouders niet voor hun hoofd stoten?”

“Nee, hoor! Ik heb dat al met hen besproken,” antwoordt Bob. “Zij vinden het een prima idee en het laat hen ook wat vrijer!”

“Nu, O.K. dan. We gaan bij jou slapen!”

“Prima. Ik rijd nu eerst even naar het andere huis, want dan kan ik meteen weer wat spulletjes meenemen. Ondertussen kun je tijdens de rit mijn mooie stad Pittsburgh bekijken. En kan ik er meteen wat over vertellen. Pittsburgh is een stad, die werd gesticht in 1758 en ligt op de splitsing van twee rivieren, waarvan de namen me nu even ontschoten zijn. Wel weet ik nog, dat de namen van de rivieren ervoor hebben gezorgd, dat de laatste letter van Pittsburgh een –ha- is. Een tijd lang heeft begin 1900 de post dat weggelaten, maar veel protesten hebben ertoe geleid, dat-ie in 1921 weer eraan werd toegevoegd. Om het nog erger te maken: er bestaat ook een Pittsburg, dus zonder die –ha- en dat ligt ongeveer tussen San Francisco en Sacramento in Californië aan de Westkust! Hier wonen ongeveer 370.000 inwoners in de stad, die 19 universiteiten kent. In de regio wonen totaal 1,3 miljoen mensen.”

Na een paar bochten draait de auto een oprit op van het huis, waar de ouders van Bob wonen.

“Ik denk dat alleen mijn moeder thuis is. Het is nu half vier, maar mijn vader zal er over een uurtje wel zijn. Zin in een glas cola?”

Even later zitten ze met de moeder van Bob op het zonnige terras met heerlijke glazen Coca-Cola met veel ijsklontjes erin te praten over hun reis. Dan komt de vader van Bob binnen, die hen hartelijk begroet. “Zo, heren Dutchmen! Hebben jullie een goede reis achter de rug? Toch geen vertraging opgelopen op JFK Airport hoop ik? Ik maakte dat toen mee, toen ik een tijdje geleden uit Rusland terugkwam, je weet wel met dat avontuur van die transportlui! Moest ik drie uur lang op dat stompzinnige JFK Airport wachten op een aansluiting! Ik heb daardoor op een nippertje nog kunnen deelnemen aan een belangrijke vergadering! En het erge is, dat je zoiets nog niet eens kunt claimen. Ik zal er toch eens met mijn lawyer over praten!”

Vader Evers raakt er helemaal opgewonden van en komt pas tot bedaren, als zijn vrouw hem een koele martini on the rocks in de hand drukt. “En nu ga je zitten en luister even naar je gasten!” zegt moeder Evers.

Bob zegt: “Ik heb met Jan en Arie afgesproken, dat zij bij

mij kunnen slapen.”

“Tuurlijk, is helemaal O.K.,” antwoordt vader Evers.

“En dan zie ik jullie morgen om pakweg 10 uur op mijn kantoor. O.K.?”

“En jullie blijven hier vanavond eten,” vult moeder Evers aan. “We hebben lekker vers barbecuevlees en worstjes gekocht en verse maïskolven!”

“Oef!” zegt Arie enthousiast, maar bindt beleefd in en vraagt: “Heerlijk, mevrouw. Dat klinkt allemaal erg lekker! Hoe laat verwacht u ons voor het eten?”

Ze moeten allemaal erg lachen over de voorzichtige manier, waarop Arie naar het eten vraagt en hij wordt gauw gerustgesteld door de moeder van Bob: “Wat vind je van ongeveer half zeven? Dan kunnen jullie nu nog even jullie spullen naar Bobs appartement brengen en de bedden opmaken en hoeven jullie dat niet meer vanavond laat te doen.”

“Prima idee. Gaan we doen!” neemt Jan het woord over.

“Dan zien we u straks!”

De flat van Bob is schitterend gelegen op de bovenste etage van een 15-verdiepingen appartementsgebouw. Vanaf het dakterras kijk je over de meeste andere gebouwen heen en ook beneden op het grote bosachtige park, waar ook allerlei activiteiten voor jong en oud kunnen worden georganiseerd.

“Gelukkig hoor ik daar niks van,” zegt Bob. “Ten eerste hebben we zelfs op deze verdieping dubbel glas en als je buiten zit, is het zover van het park verwijderd, dat je er geen last van hebt. Kunnen jullie even helpen?”

Ze maken hun slaappleatsen in orde en ruimen enkele dozen op, waardoor in de zitkamer nu praktisch alles is ingericht.

“Zo, dat uitpakken is weer eens even wat anders, dan dozen inpakken, zoals bij jouw tante in Amersfoort. Weet je nog wel Arie?”

“Ja en daar zat ook nog een heel avontuur vast. Goh, wat lijkt dat al weer lang geleden!”

Er moeten alleen nog wat schilderijen en platen aan de muur worden opgehangen, maar Bob heeft verklaard, dat dat helemaal geen haast heeft. Ze vertrekken weer naar het ouderlijk huis van Bob, waar hun al een gezellige borrel wacht. De barbecue smaakt vooral Arie en Jan bijzonder lekker, want zij hebben na New York niets meer gegeten. Tegen elf uur nemen zij afscheid.

“Dank u voor het heerlijke eten, mevrouw. En u zien we morgen weer op de fabriek!” zeggen ze tegen de vader

van Bob.
“Jongens, tot morgen. Welterusten!”

HOOFDSTUK 2 - DE INTRODUCTIE

De volgende morgen staan ze alle drie verkwikt door een prima nachtrust op.

“Zo, eerst maar eens even ontbijten,” zegt Bob. “Ik heb vreselijk trek in een eitje. Jullie ook?” kijkt hij de jongens vragend aan, die na een frisse douche komen aanlopen.

“Ja, dat lijkt me lekker,” zegt Arie. Bob gaat verder: “Ik heb ook nog thee, jus d’orange en toastjes met ham, kaas en jam. En ik heb nog iets heel speciaals,” terwijl de jongens aanschuiven aan de gloednieuwe eettafel in de keuken.

“Kijk hier eens: chocoladehagel!”

“Hoe... hoe ben je daaraan gekomen?” vraagt Jan verbaasd, die dit een absolute toplekkernij vindt. “Tja, och, ik zo mijn relaties, hè,” probeert Bob een beetje te plagen.

Jan kijkt naar Arie die een beetje guitig zit te lachen.

“Oh, ik weet het al. Dat heeft Arie natuurlijk meegenomen toen hij bij je logeerde. Dat was een tijdje terug, toen ik op Paros was met dat probleem van die verdwenen kleitabletten!”

“Jij, jongetje Prins, mag nooit meer raden!” zei Arie semi-ernstig.

Ze lachen alle drie en genieten van een heerlijk ontbijt, dat zij met de open deuren naar het terras zitten op te eten. Bob verontschuldigt zich nog: “Ik heb helaas nog geen tuinstoelen en tafel voor op het terras. Ik vond, dat ik eerst binnen maar een beetje de zaken op orde wilde hebben. Ik zal binnenkort wel eens een setje kopen. Ze worden hier, net zoals bij jullie, het hele jaar door tegen afbraakprijzen aangeboden!”

Ze ruimen snel de ontbijtspullen en rijden vervolgens keurig op tijd naar de fabriek.

In het kantoor van vader Evers ontvangt hij hen met open armen en schenkt zelf de cola in.

“Jullie zijn hier nooit geweest, hè?” vraagt hij aan Jan en Arie.

“Nee, mijnheer,” antwoordt Arie.

“Alleen in uw fabriek op Hawaï toen er die problemen met het prototype waren.”

“Oh ja. Nu herinner ik me weer! Dat is allemaal dankzij jullie weer goed afgelopen. Tijd dus om iets terug te doen en toen Jan met zijn vraag bij mij kwam, hoefde ik niet echt lang na te denken. Ik heb het volgende bedacht: Jan, je krijgt een ongebruikt hoekje van de fabriek tot je beschikking, compleet uitgerust met werkbank,

gereedschap enzovoort. Je mag binnen het redelijke aan iedereen hulp vragen. Ik zal er met de voormannen wel even over hebben, dat ze jullie, als je erom vraagt, moeten assisteren. Maar eerst zal ik je iets over de geschiedenis van deze fabriek vertellen. Vroeger was het eigenlijk nog iets leuker. Ik was al heel jong – ik zal zo'n 19 of 20 zijn geweest – met een eigen fabriekje in de jaren vijftig van de vorige eeuw gestart, maar de drie big boys," daarmee doelend op General Motors, Ford en Chrysler, "waren geen partij om tegen te vechten. Een van de drie heeft me daarom opgekocht, maar de fabriek bleef onder mijn leiding bestaan. In het begin was het allemaal nogal primitief: we moesten onze eigen carrosserie ontwerpen en kloppen. De meeste onderdelen, motoren en ook de versnellingsbakken kochten we bij derden. Nu is dat allemaal heel anders: er is hier een straat met lasrobots, die de verschillende onderdelen van de carrosserie in elkaar lassen, zonder dat er nog een mensenhand aan te pas komt! We hebben een kleine productielijn van 120.000 auto's per jaar, die zo is ingericht, dat we hierop zelfs drie verschillende modellen door elkaar kunnen fabriceren, mits de bodemplaat gelijk is. En we hebben een belangrijke proefafdeling voor motoren! Ik zal straks wel even iemand bellen om jullie rond te leiden, als je de cola op hebt. Dan is er natuurlijk nog een plaatwerkafdeling en een spuiterij. Het ontwerpen van auto's gebeurt helaas niet meer bij ons. De grote bazen hebben besloten, dat die taken gecentraliseerd moesten worden in Detroit. Hiermee raakte ik in een keer 500 man kwijt, die allemaal daarheen moesten. We hebben hier nog wel een toolshop. Dat is een relatief kleine afdeling, die gespecialiseerde auto-onderdelen vervaardigt voor proeven en prototypen. Als het dan tot een echte serieproductie komt en dat onderdeel wordt erin toegepast, dan schakelen we ver voor het opstarten van de productie de toeleverancier in om dat onderdeel goedkoop te vervaardigen. In elk geval tegen een veel lagere prijs, dan dat wij het zouden kunnen doen. Die leveranciers hebben namelijk de geschikte machines om tegen een nette prijs te kunnen produceren. En zij zorgen ervoor, dat ze tijdens de productie volgens het JIT-systeem de materialen toeleveren."

"Sorry, sir," onderbrak Arie. "Wat is dat, een JIT-systeem?"

"Oh, leg jij dat maar even uit, Bob," zegt vader Evers.

"Een JIT-systeem betekent Just In Time en dat houdt in, dat de toeleveranciers van kant en klare auto-onderdelen, die zij voor ons hebben gemaakt, ook precies op tijd

aanleveren voor montage in de auto. Dat betekent ook, dat wij hiervan dus geen voorraden hoeven aan te houden en dat scheelt bergen dollars! Een beetje magazijn kost meer dan 1 procent per maand. Reken dus maar uit, dat je ongeveer 12 tot 15 procent per jaar aan waarde kwijt bent, als een onderdeel daar 12 maanden blijft liggen! Je zult ook straks wel zien, dat naast de productielijn een heleboel deuren naar buiten zijn aangebracht, waardoor die JIT-goederen op de juiste plek worden binnengebracht! Dat gaat zo vanaf het eerste stukje binnenbekleding, bijvoorbeeld een compleet dashboard of een bank tot aan het einde van de productielijn met de wielen en banden.”

“Ik snap het.” antwoordt Arie. “Bedankt.”

“Wat wel speciaal is, is onze motorenafdeling,” gaat vader Evers verder. “In de afdeling verbrandingsmotoren zijn we bezig met testen van direct ingespoten typen, terwijl bij de dieselafdeling de nadruk ligt op het milieu. Proeven met roetfilters en verhoogde turbodrukken zijn daar nu aan de gang. Maar heel trots zijn we op onze afdeling hybride: hier zorgen twee motoren voor de aandrijving: een benzine- en een elektromotor. Bij onze jongste testen hebben we trouwens de eerste vervangen door een dieselmotor met roetfilter, da’s nog schoner! En we doen mee aan het onderzoek van de combinatie met een verbrandingsmotor en twee elektromotoren, die getrapt achter elkaar met drie planetenstelsels en twee koppelingen kunnen worden ingeschakeld naar behoefte. Dat noemen ze het Two-Mode-Hybrid-System. Bovendien zijn we een hoekje aan het indelen voor de eerste proeven met motoren op waterstof. De introductie zal nog wel even duren, want dat spul kan je wel tanken, het is namelijk gewoon water. Maar de opslag in de auto in een zo gecondenseerde vorm, dat het niet teveel ruimte kost, is nog een groot probleem!”

Vader Evers grijpt de telefoon en even later komt een jonge monteur de kamer binnen.

”Mag ik je voorstellen aan Robbie Williams. Hij is monteur van de afdeling Verbrandingsmotoren en weet van de hoed en de rand op zijn gebied. Rob, dit zijn Jan Prins en Arie Roos, beiden uit the Netherlands. Bob ken je natuurlijk al. Kun jij deze heren eens laten zien, wat wij in onze proeflabs van de motoren uitspoken?”

“Tuurlijk, sir. Geen probleem. Willen jullie me maar volgen?” zei Rob na het gebruikelijke handenschudden.

“Zeg maar Rob,” zegt hij over zijn schouder, terwijl hij hen

voorgaat. “We gaan hier eerst naar beneden, dan nemen we meteen de productie even mee!”

Ze beginnen bij het begin van de lopende band. “Kijk,” neemt Rob het woord. “Hier komen de voorgestante carrosseriedelen binnen en worden gefixeerd om door lasrobots tot een stevig geraamte te worden samengesteld. Vervolgens komen de buitenste delen erop, zoals motorkap, dak, portieren en zijpanelen om te worden verzinkt. En hier,” wijst hij aan doorlopend naar de volgende fase, “komen de interieurdelen op hun plek volgens het JIT-systeem. Hier zien we juist een robot een geheel geprefabriceerd dashboard in de auto schuiven, die daar,” hij wijst naar poort 15, “wordt afgeleverd. Dat scheelt ons een hoop dure magazijnruimte!”

Verder lopend laat hij de jongens het huwelijk zien: de samenkomst van carrosserie en motor. Na montage worden de wielen gemonteerd.

“Natuurlijk zijn er nog wel mensen nodig om de zaken erin te schroeven en aan te sluiten, maar dankzij de lasrobots is het meest vuile werk gelukkig wel overgenomen door machines. En hier zijn we bij de uitgang waar de auto’s worden afgevuld met koelmiddel, benzine, olie, lucht, etc en wordt er een korte proefrit mee gemaakt.”

Ze zien de auto’s naar buiten rijden en iets verderop op een groot parkeerterrein naast de eerder geproduceerde reeks opgesteld worden.

“Mag ik nog wat vragen?” zegt Arie. “Ik heb eens gehoord, dat je een nieuwe auto helemaal niet meer hoeft in te rijden. Is dat ook zo?”

“Nou, niet helemaal,” antwoordt Rob. “Het beste is de eerste 1.000 kilometer niet boven de 2.500 tot 3.000 toeren te komen of ruwweg niet harder dan 120 kilometer per uur in de hoogste versnelling te rijden. Maar alle motoren, ook die van andere merken, worden op de fabriek proefgedraaid, waardoor echt heel langzaam inrijden overbodig is geworden. Om latere overmatige slijtage te voorkomen, is het dus beter die eerste tijd het rustig aan te doen en ook daarna nooit met een koude motor snel weg te scheuren! Nu gaan we nog even naar de motorenafdeling, waarover je vader al vertelde,” richt Robbie zich tot Bob. “Maar jij hebt dit al zoveel keer gezien...”

“Maar ik blijf het interessant vinden. En die hybride met die dubbele elektromotor is trouwens wel nieuw voor mij,” antwoordt Bob.

HOOFDSTUK 3 - DE WERKPLEK

Na de uitgebreide rondleiding en de lunch gaan ze de werkplek inspecteren, die de vader van Bob voor Jan heeft uitgekozen. Jan is er stil van. In een bijna afgeschut gedeelte lijkt het op een soort laboratorium. Schone, gladde vloer met speciale oliebestendige vloerdelen in een lichte kleur. Heldere lichtgele wanden. Heel veel TL-bakken voor een praktisch schaduwvrije verlichting en een droom van een werkbank met twee parallel bankschroeven en een keur aan gereedschap, netjes geordend opgehangen aan een haakjeswand. Er hangt een telefoon aan de muur, voorzien van een telefoonlijst met interne nummers in een plastic hoes en op een bureau staat een laptop met allerlei afstelgegevens van auto's. In twee grote kasten ziet Jan, die de deuren opent, allerlei elektronische testapparatuur voor het afstellen van motor, verlichting en doormeten van elektronische en elektrische circuits.

"Ik ben er stil van!" stamelt Jan even later, als hij de vader van Bob opzoekt in diens kantoor. "Ik had wel gehoopt op iets van een werkbank en een bankschroefje. En een lade met wat steek of ringsleutels, maar dit overtreft mijn stoutste verwachtingen. Reuze bedankt!"

"Ach, het is niets. De apparatuur is niet precies het allernieuwste, wat we nu in ons eigen lab gebruiken, maar meer dan geschikt voor het doel, waarvoor jij het nodig hebt! Fijn, dat je er zo blij mee bent. Maare... heb je al een auto gevonden?"

"Nee, nog niet," moet Jan bekennen. "Ik denk, dat ik met Bob morgen langs een paar adressen ga, die hij voor me heeft verzameld."

"Dat is een goed idee. Ik denk trouwens, dat je ook eens met Rob Williams moet praten. Je weet wel, die knaap van de motorenafdeling, die jullie heeft rondgeleid. Ik heb eens gehoord, dat hij een auto heeft, waar hij vanaf wil. Kijk, hij is net vader geworden en ik begreep, dat hij zijn huis nog niet helemaal heeft ingericht. Ik geloof, dat de keuken nog niet helemaal op orde is en daarvoor heeft-ie geld nodig. Nou ja, je hebt dit niet van mij gehoord! Kijk maar wat je met de informatie wilt doen!"

"Dank voor de tip!" zegt Jan blij. Op dit moment komt Bob binnenlopen met Arie erachter aan. "Je vader gaf me net een tip voor een auto, maar ik weet zelf nog niet helemaal precies wat ik wil," zegt Jan. "Alleen, dat ik niet zo'n grote, Amerikaanse slee wil, dat is zeker. Ik denk meer aan een klein, sportiefachtig type, zodat ik die ook in Amsterdam

eens buiten kan parkeren en normaal mee kan rondrijden over onze smalle grachten.”

“Je hebt helemaal gelijk, Jan,” beaamt Bob.

“Ik denk dat we drie sporen kunnen volgen: Internet, de autoverkopers in de straat en het prikbord.”

“Het prikbord?” reageert Jan verbaasd.

“Ja, dat hangt in de bedrijfskantine. Iedereen in de fabriek van hoog tot laag kan daar aanbiedingen aan prikken van spullen die ze zoeken of juist kwijt willen. Daarom was ik ook even wat later hier, want ik zag een nette tuinset aangeboden van vier stoelen met kussens en een tafel. Ik kon er ook nog een parasol bij krijgen! En dat voor geen geld! Loop maar even mee, dan kan ik je dat laten zien!” zegt Bob, die hem voorgaat.

“Wat had jij trouwens voor tip gekregen van mijn vader?”

“Oh, dat die Rob Williams van de motorenafdeling misschien een auto te koop had.”

“Nu,” zegt Bob. “We kunnen het altijd aan hem vragen. Kijk, hier is het prikbord,” de kantine inlopend.

“Tjonge, dat is wat groter dan bij ons in de supermarkt!” merkt Arie op en begint de briefjes te lezen.

“Kijk, hier staat-ie ook op het prikbord,” zegt Jan tegen Bob en leest hardop voor:

“Te koop aangeboden:

Chevrolet Impala stationcar, zwart, schuifdak, automatic, 5,7 ltr., 73.000 mijlen gelopen, 1983.

Vraagprijs \$ 3,900.00.

R. Williams (412) 336 9216.”

“Tja, Jan, dat is wat je nu noemt een grote bak, maar jullie hebben er nog een ander woord voor, geloof ik?” vraagt Bob.

“Ja,” valt Arie nu in, blij, dat hij ook een technisch antwoord heeft.

“Wij noemen dat een slagschip!”

“Oh ja. Dat is inderdaad een erg goede benaming. Maar ik vrees, dat dit scheepje wat te groot is voor Jan!”

“Ja, dat is het ook. Ik ken het model wel met die spannende achtervleugels. En die bijna zeeziekmakende, weeïge vering!” zegt Jan.

“Nee, je hebt gelijk. Dat is niks voor mij. Beetje jammer voor Rob. Ik geloof dat-ie het niet zo breed heeft.”

Arie ziet weinig schot in de zaak en stelt ineens voor:

“Zeg Bob. Hebben jullie hier ook een archief? Dat wil zeggen, niet van jullie eigen spullen, maar van auto's van de andere merken en van vroeger?”

“Jazeker, we hebben zelfs zo’n goed historisch autoarchief, daar komen zelfs die lui van de universiteit zaken opzoeken, die ze daar niet meer hebben! Maar waarom vraag je dat?”

“Het is wellicht voor Jan veel gemakkelijker, als hij eens kan snuffelen in wat oudere autocatalogi en dan zijn keuze sneller kan bepalen,” verklaart Arie.

“Kijk, dat noem ik nou eens een reuze idee,” prijst Jan het voorstel van Arie. “Dat ik daar zelfs niet aan gedacht heb! Waar is dat archief van jou, Bobbie?”

“Loop maar mee. Als je daar niet kunt vinden, wat je zoekt, dan heeft het nooit bestaan,” schept Bob op.

In het lichte archief vinden ze dankzij een uitgekiende rubricering al snel de boeken en brochures, die ze zoeken. Bob gaat even enkele glazen cola halen en een bergje sandwiches voor Arie, die praktisch op commando zijn maag akelig leeg kan laten knorren. Jan is intussen met Arie in de boeken gedoken om naar een leuke auto op zoek te gaan. Binnen korte tijd ligt de helder verlichte tafel bezaaid met autofolders vanaf 1920 tot 1980.

“Kijk hier eens!” zegt Jan. “Een oude bekende: de Lincoln Zephyr 1939, waarmee we in Mexico rondtoerden! Da’s lang geleden!”

“Jan, hoe oud moet die auto zijn, die je zoekt? Zoek je een echte klassieker of iets van recentere datum?” vraagt Bob, die net aanschuift met een blad vol drank en broodjes.

“Nou, niet zo oud als die Lincoln,” lacht Jan en neemt een slok van de koude coke. “Ik denk iets rond 1955-1960 of zo. En dan niet te groot.”

“Kijk eens, wat ik gevonden heb?” zegt Arie en houdt een kleurige folder omhoog van de Nash Metropolitan.

“Hé, dat is leuk!” antwoordt Jan. “Geef eens op, dikke! Bedankt,” en pakt het foldertje aan. “Eens kijken: het is klein, maar 3,80 meter lang. En hartstikke licht, joh! Maar 830 kilo! Lekker goedkoop in de wegenbelasting. Oh, nee, dat heet tegenwoordig houderschapbelasting! Heb je als overheid ook geen smoes meer nodig om het geld aan iets anders dan de wegen te moeten uitgeven!”

“Dat is een heel leuk autootje, Jan!” valt Bob bij. “Ik kan me herinneren, dat wij vroeger een werkster hadden, die zo’n ding reed. Nooit kapot. Het is niet echt sophisticated en het gaat niet echt hard, maar het is leuk en compact. Is dat niet wat je wilde?”

“Het komt er heel dicht bij in de buurt, Bob. Maar dan wel een dichte versie. Die dingen zijn gemaakt rond 1955 en

ik heb niet het idee, dat ze toen al veel wisten van een torsievrije carrosserie!”

“Wat is dat?” vraagt Arie.

“Dat krijg je als je het dak eraf zaagt, Arie,” legt Bob uit. “Bij de moderne auto maakt het dak vast deel uit van de rest van de auto. Zo zitten de ruiten niet meer in soepele rubbers, maar zijn ze vast verlijmd in de sponningen en draagt het dak bij tegen de verdraaiingen over de lengtes van de auto, als hij de bocht om gaat. Neem je nu zo’n toch wat eenvoudig gemaakte wagen als deze Nash in een cabrio-uitvoering, dan merk je tijdens het rijden, dat de carrosserie lijkt te wringen. Je kunt dat vaak al zien, als de kleine portierruitjes een beetje heen en weer gaan in hun lijsten op zo’n rit. Die stijfheid van de carrosserie is trouwens eenvoudig te testen bij een cabrio. Als je op het punt staat zo’n ding te kopen, moet je hem met een wiel op een hoge trottoirband zetten. En dan de overliggende deur opendoen. Niet stoten op het wegdek, natuurlijk! En dan netjes dichtgooien. Klapt-ie nu goed in zijn slot, dan is die torsiestijfheid wel O.K. Daarna doe de dezelfde test aan de andere kant. Gebeurt dat niet lekker, valt hij dus niet soepeltjes in de sloten, dan kan je zo’n auto beter laten staan,” beëindigt Bob zijn uitleg.

“Dit is echt leuk,” zegt Jan. “Hij is vaak geleverd in twee kleuren. Zeg Bob, heb jij toevallig gezien of die laptop in mijn werkhok ook op Internet is aangesloten?”

“Eehh... jaaaah? Ik geloof van wel. Maar wacht, we doen eerst even wat anders. Als jullie nu alles, wat je hier kan vinden over die Nash Metro bij elkaar zoekt, dan ruim ik die andere zaken vast op. Dan vragen we aan de archivaris, of we dit een uurtje of wat mogen lenen en gaan we naar die PC op je bureau, Jan. Gaan we daar nog even op Internet was grasduinen.”

“Goed idee, Bobbie!”

Jan en Arie vinden inderdaad nog twee andere folders. Bob heeft intussen de zaak opgeruimd en Arie heeft de schaal leeggegeten. Ze melden zich even bij de archivaris, die noteert wat ze meenemen met hun namen erbij en het telefoonnummer van de werkplek van Jan. Dan mogen ze doorlopen en schuiven even later achter de laptop, die gelukkig is voorzien van een ADSL-aansluiting. “Zo kunnen we niet alleen allerlei gegevens over die auto’s krijgen, maar zie je ook of er veel liefhebberclubs zijn. En wellicht vinden we ook nog prijzen van onderdelen,” zegt Bob, die er niet erg ver naast zit. Ze ontdekken al gauw, dat er heel veel zaken over deze auto te vinden zijn, waarvan het allermerkwaardigste feit

is, dat de auto niet eens in Amerika is gebouwd. Toen het project in 1951 begon, was de Amerikaanse auto-industrie helemaal niet ingesteld op kleine modellen. Na een korte vrijerij met Fiat, die ook het ontwerp leverde van de pontonachtige carrosserie, kwam de beslissing de auto in Engeland te laten bouwen bij Fisher & Ludlow. Ze voorzagen de auto van een Austin A-30 motor: 1.200 cc, 40 pk. Vanaf 1954 werd er een grotere motor geleverd, de Austin A-40 van 1.500 cc met een vermogen van 55 pk. Daarmee kon de auto wel een snelheid halen van 125 km/uur! Van de bijna 95.000 gebouwde exemplaren met een links stuur, die alleen bestemd waren voor de Amerikaanse en Canadese markt, werden er ruim 75.000 gebouwd in een dichte uitvoering.

“Dus, Jan, alle kans, dat als je echt dit autootje wilt hebben, dat je een dichte uitvoering vaak zult kunnen tegenkomen. In elk geval vaker dan een cabrioversie!” zegt Bob.

“En dat is nu precies waarop ik hoopte,” zegt Jan. “Maar nu moeten we eens even op het net grasduinen, waar we zo’n ding voor een beetje nette prijs op de kop kunnen tikken.”

“Laat mij dat maar even doen,” zegt Arie. “Ik kan dat heel goed op de PC opzoeken. Als jullie nou even wat cola halen en een broodje. Het loopt al weer tegen vieren, zie je!”

“Oh, ja. En dan moet ons varkentje weer eten, hè?” plaagt Bob, die net op tijd opzij springt voor een forse uithaal van Arie’s hand.

“Ik ga al, ik ga al!” roept Bob nog, die zich snel met Jan uit de voeten maakt.

Als zij ruim een halfuur later terugkomen, heeft Arie al een stapel advertenties geprint. “Het probleem is natuurlijk, dat die auto niet te ver weg moet staan,” zegt Arie.

“Alle kans, dat zo’n ding niet meer loopt en dan moet-ie op een trailer. Ik zie ons toch niet een fantastisch koopje vanuit de westkust, zo’n 3 tot 4000 mijl verder vandaan halen.”

“Je hebt helemaal gelijk, Arie,” zegt Jan nu ook ernstig.

“Hier, je hebt een sandwich verdiend. En ik ga inderdaad niet met een trailer achter een auto ergens in de States zo’n Nash ophalen. Nee, dat ding moet hier een beetje in de buurt staan, kapot of niet.”

Bob grasduint in een stapel advertenties, die hij min of meer vluchtig doorleest. In de meeste advertenties worden dezelfde termen gebruikt en als native kan hij snel beoordelen of het aanbod iets is. Ineens valt zijn oog op

een nogal grote advertentie. De verkoper heeft kennelijk veel te melden.

“Zeg, heb je dit gezien?, vraagt Bob een advertentie omhoog houdend.

“Ja,” zegt Arie. “Ik heb een aantal van het Internet geprint. Dat wil zeggen, in hoeverre ik met mijn lekenogen kon begrijpen, of het er een beetje redelijk uitzag. Overigens heb ik ook nog op wat andere sites gekeken en daar wordt toch wel vaak vermeld, dat het aanbod niet verschrikkelijk groot is, hoewel, dat meestal de open versies betreft.”

Jan begon al even ongerust te kijken, maar hoort dan de geruststellende woorden van Arie en vraagt aan Bob: “Mag ik die advertentie eens zien?”

“Momentje,” zegt Bob. “Dit is niet zomaar beknopt: te koop, Nash Metropolitan en dan de prijs en een telefoonnummer. Dit is een heel verhaal, joh! Ik heb een reuze idee. Lopen jullie even mee?”

Ze lopen de fabriek in naar de kleine Special Tool Shop, die op specifieke opdracht kleine auto-onderdelen maakt voor prototypen en zo.

“Jack, hi. Listen, dit zijn 2 Hollandse vrienden van mij: Jan en Arie.” Wijzend op Jan, zegt Bob: “Hij wil een Nash Metropolitan kopen om op te knappen. Jij hebt toch vroeger ook zo’n kar gehad?”

“Yes, indeed. Klopt helemaal. Leuke auto was dat. Niet echt ruim voor een gezin. Het is maar een 2 + 2, you know.”

“Wat is dat, een twee plus twee?” vraagt Arie.

“Oh, dat houdt in, dat je voorin met twee volwassenen ruim kan zitten en achterin eigenlijk maar voor 2 kleine kinderen plek hebt, omdat er een kleine achterbank in zit. Zeg, knapen of meisjes tot 4 tot 4,5 feet hoog. Oh, dat is ongeveer 1,20 tot 1,40 meter.”

“Thanks,” mompelt Arie en luistert verder naar wat Bob gaat vragen: “ Wat denk je hiervan? Zou dit wat voor Jan zijn?”

“Laat eens even kijken. Jemig, wat een verhaal. Die wil ‘m zeker graag kwijt! Mummum...mummmum,” mompelt Jack, terwijl hij de tekst leest. “Tja, klinkt niet gek. Als-ie inderdaad al die dingen heeft vernieuwd, zoals hij die hier beschrijft, dan lijkt het mooi. Er staat wel iets vaags in over de staat van de carrosserie en die staat nu niet bekend als echt ongevoelig voor roest, maar ja, het is zijn keuze, niet?”

”Ja, maar daar heeft Jan zo weinig aan,” dringt Bob nog een keer aan. “Zou jij het doen, als je dit las en ook gezien het bedrag, dat-ie ervoor vraagt?”

“Nou,” zegt Jack, een beetje zuinig kijkend. “gezien de beschrijving kan je er allicht gaan kijken. Dat kan in elk geval geen kwaad en dat zou ik ook doen!”

“Geregeld,” zegt Bob spontaan. “Jan, kom op. Aan de bak!”

“Thanks very much, Jack. We laten nog wel weten hoe het afloopt!”

HOOFDSTUK 4 - DE AUTO

Teruggekomen in de werkplaats van Jan, zegt hij: “Bob, mag ik die advertentie nou ook eens lezen? Ik heb hem eigenlijk nauwelijks gezien!”

“Alsjeblieft, Jan” geeft Bob de advertentie terug. Jan leest het volgende:

1960 NASH METROPOLITAN FOR SALE

1960 **Nash Metropolitan hard top** for sale is a project car needs body restoration and all the interior, and windshield wiper motor, needs heater valve, and key and light switch is different.

Things done to it. rebuilt engine runs great all new brake shoes, brake hoses, slave cylinders and master cylinders, new master cylinder, brake hose, and slave cylinder for clutch, new clutch, and throw out bearing, 4 new tires, new seat covering, all new seals and gaskets in transmission, new exhaust from engine all the way back, all new shock absorbers, all new weather seals, original vacuum tube am radio in working condition, switched over to negative ground, 2 new side windows, new passenger window crank spent over 4,000\$ in parts under 500 miles since rebuilt road worthy asking 4,500\$ obo pictures are at www.mnet.com under the Nash button to contact me or ask more questions email me @ D7@hotmail.com or leave a message at (814)465-9921 and ask for Daziel

“Gut, dat ziet er helemaal niet slecht uit,” zegt Jan. “Is dat ver hier vandaan, kengetalgebied 814?”

“Zoeken we op!” zegt Bob kordaat en meldt even later:

“Valt reuze mee. Dat is een nummer in Johnstown. Nou, Jan, dat kan je toch niet mooier wensen: een stad die naar jou is genoemd. En wie weet staat daar de Nash van je dromen?”

Jan lacht een beetje mee, maar is wel geïnteresseerd:

“Hoever is dat hier vandaan?”

“Och hooguit 60 miles. Dat is toch niet zo ver? Oh, wacht even. Voor jullie is dat zo'n 100 kilometer.”

“Ja, dat is toch wel een eindje, maar voor jullie natuurlijk weer niks!” gromt Jan een beetje na en denkt meteen aan de vervoerskosten, om die auto naar de fabriek te rijden.

Bob ziet hem een beetje griepen en stelt hem gerust:

“Maak je over dat transport nu geen zorgen. Als dat de auto is, die je wilt hebben, dan is het hierheen krijgen echt een peulenschil. Wij hebben hier in de fabriek ook autotransporteurs om nieuwe auto's naar klanten te brengen en daar mogen we er best een van lenen!”

“We kunnen natuurlijk even op het net naar de foto's

kijken.”

“Da’s een goed idee,” zegt Arie. “Geef mij eens het webadres.”

Even later zien de jongens de advertentietekst en 8 foto’s van een egaal grijs geschilderde Nash Metropolitan. “Oh, kijk. Dat schrijft hij ook: bodywork already done primer grey. En er zitten 4 nieuwe banden onder!”

“Maar ik zie geen stoelen,” zegt Arie. “Ja, je hebt gelijk,” reageert Jan, ook een beetje verbaasd. “Dat zou kunnen inhouden, dat-ie niet kan rijden. Oh, kijk. Eronder staat erbij, dat je een whole interior bij een onderdelenhandel kan halen voor 675 dollar. Dat valt me nog reuze mee!”

“Laat eens zien,” zegt Bob. “Nee, jullie hebben je deels vergist. Er staat, dat er wel een hemeltje in zit en ook de beide voorstoelen zijn er. Er staat niet bij in wat voor staat, maar ze zijn er in elk geval! En rijden doet-ie ook, want er staat bij: road worthy, maar gezien de staat waarin hij verkeert, lijkt het me veiliger de Nash met een trailer op te halen. Stel je voor dat jij als buitenlander in die ouwe brik door de politie wordt aangehouden!”

“Nee, daar heb ik niet zo’n zin in,” erkent Jan. “Ik ga eerst maar eens even bellen,” nu ook door de foto’s overtuigd, en pakt de haak van het telefoontoestel aan de wand.

“Hello, Yes. This is John Prins speaking. Are you mister Daziel?”

...

“Oh. Daziel Scartill. O.K! I see. Listen, de reden, dat ik bel, is uw advertentie op Internet over een Nash Metropolitan. Heeft U die auto nog?”

...

“O.K.... yes... O.K. Ik begrijp het, maar...”

...

“O.K. Morgen, 2 uur. Kunt u me het adres geven in Johnstown, please?”

...

“One moment, please. Ik schrijf het op.”

...

“Yes.”

...

“Ik kom uit Pittsburgh.”

...

“Yes, ik neem een autotrailer mee.”

...

“O.K. Thanks very much. Tot morgen. Bye. Have a nice day!”

Jan hangt de hoorn op de haak en vertelt de jongens, hoe het gesprek is verlopen.

“Hij woont aan de Baltimore Drive 1159 in Johnstown. Hij heeft de auto nog plus enkele gloednieuwe reserveonderdelen. Hij wees op nog twee andere bijzonderheden, die ook in de advertentie staan, maar waar ik zo te zien gewoon overheen heb gelezen: er zit de originele radio in met buizen en de auto is al omgepoold van plus naar negatief aan de massa.”

“Hee, dat heb ik gezien Jan!” meldt Arie. “Toen ik zo aan het grasduinen was naar advertenties kwam ik op de site van Hoosier terecht. Die had een verhaaltje over van min naar plus of zo. Moment, ik heb het uitgeprint voor je. Even kijken. Ja, hier is het,” en geeft een papier aan Jan, die het aandachtig bestudeert. “Je hebt gelijk, Arie! De originele versies werden in het begin zo gemaakt, dat de plus van de accu aan massa lag. En hier staat het trucje, om dat om te wisselen, omdat de meeste apparatuur de min aan massa heeft liggen. En als ik de advertentie goed begrijp, is dat bij deze Nash al gebeurd! En hij had nog iets over een radio met lampen?”

“Kijk, ook daar is mister Hoosier je te snel af. Kijk eens, wat ik nog meer vond: de complete servicegegevens, schema en onderdelenlijst van de radio!”

Jan pakt vol bewondering voor zo'n vooruitziende blik een stapel papieren aan van Arie.

“Gut, dikke. Dit is fantastisch! Reuze bedankt! Eens even kijken,” en Jan leest:

**METROPOLITAN AUTO RADIO
SERVICE MANUAL
PYE MODEL PE – 86 CR**

General Information

Type – Specially designed for
installation in Metropolitan cars.

“Arie, dit is echt great! Wat heeft dat Internet toch een mogelijkheden! Kijk eens, schema erbij en alles. Als dat ding kapot is, kan je hem zelf nog repareren! Wel merkwaardig, dat er een Pye-radio in zit. Dat is een Engels merk, dat later door Philips werd overgenomen. Je

zou voor een Amerikaan toch eerder een Zenith of General Electric verwachten? Ach! Ik ben ook een beetje dom! Ik weet het al: de auto werd in Engeland gebouwd en toen hebben ze daar maar meteen een Engelse radio erin gezet! Tuurlijk, hoe heb ik dat nu kunnen vergeten? En hee... wat is dit nu?"

Jan houdt nog een papier in zijn hand. "Dit is niet van de radio, dat kan ik zo zien!"

"Oh, ja, dat is het elektrisch schema van de auto. Ik dacht dat je dat ook nog wel eens nodig kon hebben," zegt Arie bescheiden. "Ik zag dat ook op die Hoosier Mets site staan en dacht, och een printje meer of minder..."

Bob valt er nu tussen:" Kom, knapen. We hebben de auto nog niet! Laten we eerst maar eens met mijn vader praten over de transporteur morgen!"

Enthousiast over hun vondst gaan ze naar het kantoor van Bob's vader, die helaas afwezig is.

"Kom, we gaan naar mijn ouderlijk huis," zegt Bob. "Daar is ook een PC met ADSL en kunnen we verder nog kijken. We eten daar toch en mijn vader komt na zijn afspraak daar naar toe, hoorde ik net van Germaine, zijn secretaresse."

Ze lopen terug naar de werkplaats, halen de papieren, die Arie al heeft uitgeprint, bij elkaar en rijden naar huis toe, waar ze met de moeder van Bob gaan borrelen in afwachting van vader Evers. Die laat niet lang op zich wachten en de jongens beginnen prompt te vertellen, wat zij gevonden hebben.

"Laat eens zien die advertentie en de print met zijn foto's," vraagt Bobs vader. Hij leest ze beide aandachtig door en zegt: "En daar vraagt hij 4.500 dollar voor? Dat lijkt mij nogal pittig. Wat heb je ervoor over, Jan?"

"Het leek mij ook al een pittige prijs, sir, zeker nadat ik de foto's had gezien!"

"Ik denk dat mijn vriend Hoosier daar wel wat meer van weet," antwoordt Bob's vader. "Momentje!" en loopt naar binnen.

Twee minuten later komt hij terug met een papier in zijn hand. "Kijk, dit staat op de site van Hoosier: What is the Value of The (your) Metropolitan. En hier," wijst hij aan, "zie je dat een Hard Top Metropolitan in matige staat zo rond de 3.500 tot 4.500 dollar mag kosten. Die vraagprijs is echt veel te hoog, joh!"

"Ik zie het. Bedankt!" zegt Jan. "Dat wordt dus een leuk partijtje onderhandelen morgen. Oh ja, sir. Bob vindt het verstandiger om de Nash met een autotrailer te halen.

Kunnen wij alstublieft morgen zo'n ding lenen, denkt U?"

"Natuurlijk, geen probleem. Voor zover ik weet, zijn er morgen geen speciale afleveringen, waarvoor ik de trailer nodig zou hebben. Maar wacht maar even, ik bel wel met de Manager Trailer and Transports!."

Vader Evers pakt zijn gsm en voert een kort gesprek. "Helemaal O.K., Jan. Geen probleem. Hij staat morgen om 9.00 uur klaar, afgetankt en wel!"

"Reuze bedankt, sir!"

"Ahum," knort Arie bescheiden op de achtergrond. "Ik stook niet graag in een goed gezin, maar mijn maag voelt een beetje leeg aan... enne...?" Hij kijkt hij vragend naar moeder Evers, die prompt in de lach schiet.

"Wat ben jij toch een aap van een jongen, Arie. Je verzint telkens nieuwe manieren om aan eten te komen. Wat vind je van over een kwartiertje?"

Arie, dolblij: "Dank u wel, mevrouw!"

Na het eten wordt nog even op enkele sites gekeken, waaruit blijkt, dat zij met de hiervoor getoonde advertentie waarschijnlijk een hele goede keus doen. Jan constateert dan ook een paar leuke voordelen: "Kijk, hij heeft ook al een bagageklep. Die is pas in januari 1959 met de serie IV geïntroduceerd. En omdat het een van de laatst geproduceerde auto's is, heeft hij ook die 1500 motor al. Maar wat een lage prijs hadden die dingen toen, zeg. Moet je eens kijken: in 1954 kostte zo'n Nash maar 1.445 dollar en een 1960 model ging maar voor 1.673 dollar over de toonbank. Dan hoef ik er nu zeker geen 4.500 dollar voor te betalen!"

"Je hebt helemaal gelijk, Jan," zegt Arie. "Ga je mee? We gaan lekker slapen bij Bob en morgen slepen we die Nash naar je werkhok!"

De volgende dag rijden drie jongens, naast elkaar gezeten, hoog op de bok van een autotrailer naar Johnstown en vinden ze snel het adres, waar de grijze Nash wordt aangeboden.

Daziel Scartill is een knaap van een jaar of 30 met open gezicht, blond haar en onderzoekende ogen, die je een beetje priemend aankijken. Gekleed in een t-shirt en spijkerbroek maakt hij wel een vriendelijke indruk, die wordt bevestigd, als hij de jongens begroet: "Hi, I'm Daziel. Wie van jullie is John Prins?"

"Dat ben ik," en Jan doet een stap naar voren. Ze schudden handen en Daziel leidt ze achterom naar een ruime open binnenplaats, waar de Nash staat gestald.

“Well, man. This is the one!” grapt hij een beetje, want er staat alleen maar deze auto.

Jan en Bob bekijken de auto van alle kanten en praten even kort en zachtjes met elkaar. Jan loopt naar Daziel en zegt: “Ik vind het een mooie auto, alleen is de staat, waarin hij verkeert niet helemaal, wat ik had gedacht. Ik wil hem graag kopen, maar tegen een betere prijs dan in de advertentie.”

“Oh. Yes. Ik begrijp het,” zegt Daziel. “Dat is niet zo’n probleem. Kijk, ik heb die prijs expres een beetje aan de hoge kant gezet, anders krijg je allerlei vervelende snuiters over de vloer, die hem toch niet willen kopen. Zo was er gister een mafkees aan de telefoon met een sterk Engels of Iers accent. Maar die wilde maar 1.000 dollar voor dat ding neertellen. Idioot! Ik heb hem gauw weggebonjourd. Hij zei nog dat-ie erover zou nadenken. Maar ja, dat is nu te laat voor hem. Laat eens zien. Ik bied het ding aan zoals ik hem heb omschreven in de advertentie met enkele reserve-onderdelen, die hier staan,” en hij wijst op twee kartonnen dozen, waaruit enkele motor- en carrosserie-onderdelen steken. “Wat heb je trouwens zelf voor prijs in gedachten, John?” wil Daziel weten.

“Ik dacht aan zo’n 3.500 dollar,” antwoordt Jan.

“Dan heb ik voor ons allebei een leuke oplossing. Als we het verschil nou eens delen, dan komen we op 4.000 dollar uit,” stelt Daziel voor.

“Nou, ik blijf toch wat moeite hebben met die carrosserie. Daar moet toch een hoop aan gebeuren en ik moet ook nog nieuwe interieurdelen kopen, zoals de missende achterbank en zo. Ik stel ook een deling voor op 3.500 en 4.000. Dan komen we op rond 3.750 dollar?” Jan kijkt vragend naar de reactie van Daziel, terwijl Bob en Arie zich stil op de achtergrond houden. Zij weten wel, dat je Jan op dergelijke momenten absoluut niet moet storen of pogingen moet gaan ondernemen om te helpen.

“O.K., we’ll do it!” zegt Daziel na even te hebben nagedacht.

“Thanks very much,” zegt Jan.

Ze schudden elkaar de hand om de koop te bezegelen.

“Kom op, boys, takelen geblazen!”

Terwijl Bob en Arie de trailer zo opstellen, dat de Nash erop getrokken kan worden met de lier, rekent Jan met Daziel af. Hij pakt de dozen en zet die achter de bak in de cabine.

Ze schudden handen en rijden weg richting Pittsburgh.

HOOFDSTUK 5 - DE GROTE KNUTSELPARTIJ

Eenmaal opgesteld onder de TL-balken in de werkplaats staan een aantal 'collega's' van Jan, Bob en Arie om de auto heen en kijken met belangstelling naar dit wonder op wielen uit 1960. Commentaren zijn dan ook niet van de lucht, maar meestal hoort Jan toch een positief gemompel. De meesten vinden het een leuk autootje en wensen Jan geluk met de aanschaf en veel sterkte bij de restauratie, waarvoor ze trouwens allen spontaan hun hulp aanbieden.

Als de belangstelling wat is geluwd, halen Arie en Bob verse aanvoer van cola en broodjes en pakt Jan een groot blocnote en een pen en begint aantekeningen te maken. Tegen de tijd, dat Arie en Bob terugkeren, is hij al halverwege bladzijde 2.

“Wat ben je daar aan het opschrijven Jan?” vraagt Arie, die wel al het vermoeden heeft naar de bekende weg te vragen.

“Oh, ik maak een planning list voor de werkzaamheden die moeten worden uitgevoerd,” antwoordt Jan luchtig, alsof dit zijn dagelijkse werk is. “Kunnen we vanaf morgen gestructureerd aan de gang gaan!”

De volgende morgen komt Bob al binnenrijden met een motorbok, waarmee hij de kleine Austin A-40 motor uit de motorruimte kan takelen. Met zijn drieën halen ze eerst de motorkap eraf. Bob regelt een paar assteunen, zodat de wagen wat hoger komt te staan en tapt de olie van de motor en de versnellingsbak af. “Die moet toch worden ververs!”

Jan en Arie demonteren ondertussen de accu en de bedrading naar de motor. “Wat is dit een verschil met de auto's van tegenwoordig,” merkt Jan op. “Als je deze motor ziet met de elektrische aansluitingen, dan ben je met het losrukken van een stekkertje of 10 wel klaar. Bij die moderne motoren zit veel meer elektronica, alles aangestuurd door sensoren en voelers met allemaal hun eigen draadaansluiting, die naar de centrale regeleenheid lopen in grote bossen draad. Kijk alleen maar eens naar die ouderwetse verdeler: 5 draden, waarvan een aanvoer uit de bobine en vier naar de bougies. Het lijkt erop, alsof je dit zelf op een regenachtige zaterdagmiddag zelf even in elkaar kunt knutselen.”

“En daarom,” klinkt vanonder de auto de stem van Bob, “kan er met die oude techniek ook veel minder misgaan. Leer van mij: hoe minder erin zit, hoe minder er kapot kan

gaan. Die les had Mercedes kunnen leren, als je ziet tegen welke enorme problemen die aanloopt met zijn C-serie en de overvloedige elektronica eromheen. En wist je, dat 90% van de autobezitters de meeste functies niet eens gebruikt? Da's toch zonde om dan zo'n auto te kopen? Nu moeten er door Mercedes allerlei auto's over de hele wereld worden teruggeroepen en dat kost echt vele miljoenen, om dat voor elkaar te krijgen. En," gaat hij door, "wat denk je van het vertrouwen van de klanten in zo'n merk? Die hebben veel ervoor betaald of rijden tegen een hoge leaseprijs zo'n auto en dan staat-ie keer op keer in de garage! Zo'n wagen koop je daarna toch niet nog een keer?"

Bob komt onder de auto uitgekropen en begint met het loshalen van de gaskabel. Dan verdwijnt-ie weer onder de auto om het koppelingshuis en versnellingsbak van de motor te scheiden. Daarvoor moet eerst de koppelingkabel worden losgenomen en dat karweitje gaat Bob slecht af. "Jan, kan je even een handje helpen?" vraagt Bob. Ook Jan verdwijnt nu onder de auto en nu lukt deze operatie. "Zo, dat is dat," gromt Bob tevreden, terwijl zijn handen onder de olie en de smeer zitten en ook zijn gezicht is nu niet echt schoon meer te noemen. Jan ziet er niet veel anders uit, waarop Arie zegt: "Nou, jullie kunnen straks beter eerst hier onder de douche, want als de politie je zo ziet, worden we direct aangehouden!"

"Goed idee, dikke," zegt Bob. "Maar we maken eerst even dit karweitje af: de motor eruit en op de rolwagen. Ze demonteren de motorsteunen en controleren of ze niets zijn vergeten. De motortakel wordt boven de motor gereden en met enkele kettingen vastgemaakt aan de hijsogen op het blok. Daarna wordt de motor voorzichtig uit zijn holte verwijderd. De takel zwenkt zijwaarts en de motor komt langzaam neer op de rolwagen. Met enkele blokken hout wordt de motor gestut tegen omvallen.

"Die breng ik vast even weg," zegt Bob tegen Jan. "Robbie, die hier gistermiddag ook bij was, heeft gezegd, dat hij een beetje tijd over heeft en hij wil graag dit blok weer netjes voor je in orde maken! Arie, help je even?"

"Da's reuze geschikt van hem," zegt Jan. "Bedank hem vast en doe de groeten!"

Arie en Bob lopen duwend achter de rolwagen aan en zorgen ervoor dat de motor zonder om te vallen bij de Afdeling Verbrandingsmotoren aankomt.

"Hi, Robbie," begroet Bob hem. "Hier is de fameuze A-40 van Austin uit de Nash Metropolitan van Jan. 1500 cc, 55

pk, 4 cilinder met nog de ouderwetse bobine en verdelerkap voor de ontsteking!"

"Oh, nice! No problem! Dat heb ik snel voor elkaar. Hoelang blijven jullie hier?"

"Ik denk een week of drie," antwoordt Arie. "Heb je hier veel werk aan?"

"Ik denk van niet. Ik schat een dag of vier of vijf."

"Prachtig! Daar zal Jan blij mee zijn. In elk geval: veel succes! En alvast bedankt!"

Teruggekomen in de werkplaats van Jan, zegt Arie: "Gaan jullie vast douchen en zo. Ik ruim hier wat op en kom dan bij jullie."

"Laten we dat nu maar gaan doen, Jan. Het loopt al tegen vieren en zijn we straks net de file voor. Jullie weten toch al, dat we vanavond uit eten gaan?"

Vragend kijken Jan en Arie elkaar aan en daarna naar Bob.

"Neeen," klinkt het in koor. "Voor welke gelegenheid?"

"Nou, mijn moeder is vandaag jarig en gewoontegetrouw wordt er dan niet thuis gegeten. Ik hoorde vanmiddag mijn vader al aan Germaine vragen iets te reserveren voor ons vijven in de stad."

"Oh, maar dan moeten we snel nog iets voor je moeder kopen," zegt Arie.

"Ja..." vult Jan aan. "Waar houdt ze het meeste van? Bloemetje? Parfum? Stukje lekkere zeep? Of heeft ze een lievelingsauteur?"

"Tjonge, da's echt niet nodig hoor," lacht Bob. "Het is geen kroonjaar, maar O.K. Ik denk dat ze een mooie bos bloemen net zo zal waarderen als een Ludlum!"

"Ja, maar van die schrijver heeft ze natuurlijk alles al!"

"Nou weet ik toevallig, dat ze nog met een boek van hem bezig is en er is vorige week een nieuwe titel gelanceerd. Ik denk, dat je haar daar echt een groot plezier mee doet!"

"Dat is nou eens een leuk cadeau. Een bloemetje en een goed boek! We hebben nog alle tijd om dat te gaan halen, niet?"

"Ja hoor. Jan en ik frissen ons even op, dat wil zeggen: we poetsen ons grondig schoon met groene zeep en dan gaan we even boodschappen doen. Wij verkleden ons bij mij thuis en dan borrelen we eerst bij mijn ouders."

De volgende dag gaan de drie jongens vol goede moed aan de slag. Ze hebben niet eens ontbeten en halen daarom een berg broodjes uit de bedrijfskantine plus enkele blikken cola. Teruggekomen in de werkplaats van Jan, gaat de telefoon over. Bob neemt op, zegt twee keer

“yes” en een keer “O.K.” en legt neer. Jan en Arie kijken hem vragend aan. “Ik moet even voor mijn vader een klusje opknappen. Zal een uur of twee in beslag nemen. Daarna kom ik direct terug,” belooft hij, weglappend naar het kantoor van zijn vader.

Jan wendt zich naar Arie, die net een tweede broodje aan zijn mond zet: “Kom, dikke. Werk aan de winkel. Wij gaan eerst de beide portieren te lijf. We halen de binnenpanelen los en maken de boel goed schoon. Opletten op gebroken slotstangen en raamhevels! Ik zal je het even laten zien,” en haalt vlotjes na verwijdering van 2 schroeven, de raamslinger en de handgreep aan de binnenkant, het bekledingspaneel los. Kauwend heeft Arie gadedeslagen, hoe Jan de zaak demonteert en zegt: “Zal ik de andere deur pakken?”

“Goed idee, Arie. Gereedschap vind je in die lades daar of anders op het rek!” wijst Jan in de richting van de werkbank.

“Zo. Die is los!” zegt Arie even later. “Eens even kijken, wat er allemaal inzit. Oh, da’s simpel, zeg. Alleen twee stangetjes in een soort... Eehh Jan?”

“Ja, Arie, wat is er?”

“Hoe noem je die geleiding ook al weer, zoals ze die hier voor het raam hebben toegepast?”

“Parallelgeleiding, Arie,” antwoordt Jan en gaat weer verder met zijn portier.

“Dank. En nu eens zien wat er nog meer is. Daar rechts boven zit het slot. Oh, da’s ook eenvoudig. En wat hebben we hier? Wat is dit nou? Een plastic pakketje? Jan, kom eens kijken? Heb jij dit ook?”

Arie houdt een grijs plastic pakje in zijn hand van ongeveer 25 bij 15 centimeter, omwoeld met aluminium tape. “Wat heb je daar gevonden, dikke? Wat zit erin?” vraagt Jan, terwijl hij zich naar Arie omdraait.

“Hé, dat is een niet gebruikelijke inhoud van een portier! Laten we het eens uitzoeken op de werkbank. Maare... tikt het?”

Arie schudt het pakje even en houdt het aan zijn oor, aandachtig luisterend. “Nee, ik hoor niets. Het knispert een beetje. Ik denk dat er nog een papierlaag in zit. Maar tikken, nee. Wat had je verwacht? Toch geen horloges, of zo, hè? Dat hebben we al heel lang geleden eens meegemaakt!” lacht Arie.

“Och, kon toch zijn,” zegt Jan en pakt een stanleymes om de tape voorzichtig open te snijden.

Even later kijken de jongens verbijsterd naar de inhoud van het pakje.

“Dit moet Bob weten,” beslist Jan en loopt naar de hangende telefoon om Bob te bellen.

“Hi, Bob. Kom gauw naar hier, we hebben iets gevonden, waarvan wij vinden, dat jij dat ook moet zien!”

Bob komt snel binnen en ziet wat er op de werkbank ligt. Hij schrikt en zegt: “Waar hebben jullie dat gevonden?”

“In het portier, dat ik aan het demonteren was,” zegt Arie.

“Nou, dat is in elk geval niet de gebruikelijke inhoud van een portier. Da’s zeker!” grinnikt Bob, terwijl Jan er nog steeds stil naar zit te kijken. “En,” verbreekt hij de korte stilte. “Heb je gezien, dat het er twee zijn! Laten we ze dan maar stuk voor stuk bekijken!”

Op de werkbank liggen twee glimmende cliché-platen, die bedoeld zijn voor hoogwaardig drukwerk. Hij neemt een roodkoperen clichéplaat op, waarmee op het eerste gezicht bankbiljetten kunnen worden gedrukt.

“Wat staat er eigenlijk op, Jan?” vraagt Arie.

“Even kijken. Schrijf maar even mee, terwijl ik het oplees, want het staat in spiegelbeeld. Nul, nul, één en dan een O, een R, een U en dan een eehh... een Ee!”

“Zo,” zegt Arie. “Even teruglezen: EURO 100!”

“Jemig, 100 euro, da’s ongeveer 140 dollar of zoiets! Jongens, zo worden we rijk!” juicht Bob zogenaamd enthousiast.

“Als je dat maar uit je hoofd laat. Trouwens, je hebt ook nog een aardig precieze drukpers nodig en heel speciaal papier!” antwoordt Jan hierop.

“En die andere plaat?” vraagt Arie.

“Die is voor de achterkant!”

“Dus,” Bob is weer ernstig, “we hebben hier een complete set om courante bankbiljetten te drukken van een leuke waarde. Maar hoe komt dat in die auto terecht? Zou onze vriend Daziel er mee te maken hebben?”

“Bel hem op, Jan,” raadt Arie.

“Ja en dan? Wat moet ik hem vragen? ‘Hallo, Daziel. Zeg ik had nog een vraagje over de Nash. Kan jij me vertellen, hoe die valsemunterplaten in het rechterportier zijn gekomen? Nee, nou jammer, dan. Was maar een vraagje, Doe!”

“Ja, ik snap het. Daar zouden we niets mee opschieten,” reageert Arie.

“Tja,” vraagt Jan eigenlijk zonder op een antwoord te rekenen. “Hoe moeten we het dan aanpakken? De enige bezitter van die auto voor ons is die Daziel. Ik heb wel wat papieren van hem meegekregen, maar die heb ik nog niet bekeken verder. En ik betwijfel, of daar toevallig de hele

lijst van vorige eigenaren in zal staan. Trouwens, als een van die eigenaren die platen in de deur heeft verstopt, dan zal-ie dat niet aangeven met een kruisje achter zijn naam, denk ik.”

“Je hebt helemaal gelijk, Jan,” valt Arie nu bij. “Wie die dingen erin stopte, zal je waarschijnlijk nooit te weten komen. We zitten een beetje op een dood spoor.”

“Maar dit schiet wel op, boys,” zegt Bob.

“Kijk, ik ben eens even gaan neuzen naar aanwijzingen op het plastic en het papier, waarin het was verpakt. En daar staat echt iets op geschreven!”

Op dat moment gaat de telefoon aan de wand over.

Ze zijn zo in het speurwerk verdiept, dat ze even schrikken. Arie is de eerste die reageert en de haak opneemt.

“Hello, Arie Roos speaking.”

HOOFDSTUK 6 - AMSTERDAM

Ondertussen zit Hugo de Groot, hoofdcommissaris van de politie Amsterdam licht puffend door de hitte met een open boord en opgestroopte overhemdsmouwen achter zijn bureau. Als je hem zo ziet zitten, zou je niet kunnen denken, dat hij de achter-achterkleinzoon is van de man, die ooit uit Loevestein in een boekenkist ontsnapte. Hij heeft een wat vollemaansgezicht met lichtbruin haar aan de zijkant en achterzijde. Grote ogen achter een lichte bril, waaronder een kleine neus en een bruin snorretje. Door zijn bril kijkt hij zijn bezoeker aan. Een slanke man, een beetje tanig zelfs met kleine snelle ogen, normaal bos donker tot zwart haar, een scherpe lange neus en dunne lippen. Ook hij heeft zijn jas uitgetrokken, maar zit er meer ontspannen bij.

“Masters,” heeft hij zich voorgesteld, “van de FBI.”

Informerend naar het doel van zijn komst, begint Masters te vertellen.

“Een aantal maanden geleden ontdekten wij in Amerika, dat er grote hoeveelheden vals geld via supermarkten, banken en gokcasino’s op de markt kwamen. Dat zou niet zo erg zijn, als het hier ging om een lokale uitbarsting, maar twee dingen vielen ons op. Ten eerste gebeurde dit over praktisch het hele land, dus van oost- tot westkust en ten tweede...” Hier pauzeerde hij even, alsof hij de spanning erin wilde houden, “waren het geen valse dollars, maar euro’s!”

De Groot had eerst beleefd geluisterd, maar liep nu snel drie tinten roder aan. “Wat? Euro’s? In Amerika? Maar waarom daar? Hoe kan dat nou? Moment!”

Hij neemt de telefoon op en zegt: “Ja, wat is er? Nee. Nee. En breng ons nog een verse kan koffie!”

“Kijk, dat hebben onze mensen ook bedacht,” hervatte Masters rustig het woord. “We gaan ervan uit, dat Amerika een proeflocatie is. Een testgebied om te kijken, of ze dit soort biljetten, die in de States natuurlijk overal worden geaccepteerd, maar niet zo echt bekend zijn, kunnen slijten. Maar nu vrezen wij, omdat er steeds minder meldingen binnenkomen, dat ze hun gebied nu gaan verleggen naar Europa!”

“Ja, dat snap ik. Maar denkt u dan aan Nederland? Want waarom bent u juist hier in Amsterdam?” vraagt de Groot.

“Dat heeft een beetje te maken met het feit, dat jullie doen, alsof je een verenigd Europa bent, maar het in werkelijkheid nog lang niet zijn. Jullie spreken nog steeds tien of vijftien verschillende talen, hebben andere straf- en

rechtssystemen, er bestaan grote verschillen in belastingheffing en dergelijke. Dat houdt in..." Masters houdt zijn handen afwerend omhoog, want de Groot wil erop reageren, maar gaat weer zitten. "Rustig, rustig. Dit is geen aanklacht maar een feit. Waar was ik? O ja, dit houdt dus in, dat ik als FBI-man niet zomaar in elk Europees land even wat zaakjes kan gaan regelen. Ik moet overal met de lokale politie om de tafel om afspraken te maken en dat kost veel te veel tijd. Zo geven we die valsemunters juist alle gelegenheid om hun operatie te starten, hoogstwaarschijnlijk via Nederland. Zo bent u vast gewaarschuwd en kunt u al de nodige handelingen uit laten voeren om erger te voorkomen. Maar het beletten, dat ze kunnen starten, is mijn prioriteit nummer een!"

"Hoe gaat u dat dan aanpakken?" vraagt de Groot.

"Well, wat ik wil proberen is de boeven te pakken bij de bron: de drukpers. Zonder pers geen biljetten. Simple as that! En we hebben nu na naarstig speurwerk ontdekt - en ik moet toegeven dat dat is door een lekje in de misdaadorganisatie - dat die pers waarschijnlijk in Ierland staat!"

De Groot haalt merkbaar opgelucht adem: "Oooh... die pers staat dus niet in Nederland? Ahaa. Maare... dan blijft mijn vraag: wat komt u dan in Amsterdam doen?"

"Nee," lacht Masters een beetje zuur mee. "De pers is in Ierland, maar daar is onze jurisdictie beperkt. Wat ik net zei: uitleggen en nog een keer uitleggen. Bovendien zijn die Ieren niet achterlijk. Zij hebben er geen direct nadeel van, dat die pers daar staat en dus zal de medewerking navenant traag zijn! Maar waarvoor ik gekomen ben," vervolgde Masters, "zijn twee Amsterdamse jongens!"

De Groot valt bijkans van zijn stoel en moet dan hartelijk lachen: "Weet u nou wat ik verstond? Ik dacht echt even, dat u zei: twee Amsterdamse jongens! Ha, ha, ha. U bent me toch een grapjas!"

Masters zat tegenover hem zonder een spier in zijn gezicht te vertrekken. "Ik zei dus: twee Amsterdamse jongens, inderdaad! Ik kan me als Amerikaans politieman niet normaal bewegen in Ierland, dus heb ik hulp nodig. Hulp, die normaal niet als bedreigend wordt beschouwd. En daarvoor heb ik die twee knapen nodig. Ze hebben mij al eens eerder met een raar klusje geholpen en ik weet dat ze hier wonen. Alleen ben ik zo stom geweest mijn adresboekje in het hotel te laten liggen. Ik hoopte, dat ik op uw medewerking kon rekenen. De jongens heten Jan Prins en Arie Roos."

"Hm," bromde de Groot. "O.K., sorry hoor, maar het klonk

mij even wat vreemd in de oren. Echter die namen zeggen mij nog niet veel. Ik ben hier namelijk pas een maand geleden overgeplaatst vanuit Groningen. Maar wacht maar even. Ik ken een hoofdinspecteur, die ons waarschijnlijk wel verder kan helpen. Moment!"

De Groot pakt de telefoon en roept de inspecteur op. Even later komt er een jasloze maar overigens keurig geklede hoofdinspecteur binnen. Kort haar, heldere blik en steekt zijn hand uit naar Masters: "Onge. Hoofdinspecteur Onge. Hoe maakt U het?"

"Masters, FBI. I'm fine, thanks!"

"Luister, Onge. Masters hier heeft een probleem. Het gaat wat ver om dat allemaal uit te leggen, maar hij zoekt twee jongens, die in Amsterdam wonen. Jij hebt een nogal uitgebreid netwerk, ken jij misschien ene Arie Roos of Jan Prins?"

"Jazeker, Jan Prins ken ik van naam. Die woont namelijk pal achter mijn broer, de kunstschilder samen met zijn zoon Otto. Die kent u toch nog wel?" Onge kijkt de Groot aan.

"Ja natuurlijk, dat was ik even vergeten. Ga door!"

"Eens zien. Die Prins moet op de Prinsengracht wonen, da's ook makkelijk te onthouden.

Wacht maar. Ik zal de telefoonnummers wel even opzoeken." Onge verlaat het vertrek, maar is snel terug met de informatie. "Alstublieft. Twee telefoonnummers. Het is O.K., dank u wel," weert hij de dankgebaren van Masters af en gaat het kantoor uit.

"Kan ik hier even bellen?"

"Ja natuurlijk, eerst een nul intoetsen voor een directe buitenlijn. Nog koffie?"

"Ja, graag. Bedankt."

Masters belt met de Prinsengracht. Het toestel wordt opgenomen:

"Met Prins. Met wie spreek ik?"

Masters herkent meteen de wat blafferige stem van de kolonel b.d., die het commanderen nog steeds niet is verleerd.

"Wie? Masters? FBI? Wat hebben die snotapen nou weer uitgehaald?"

...

"Oh. Yes. Yes. Dan is het O.K. Ja, maar ze zijn niet hier!"

...

"Waar dan? Bij u in de States!"

...

"Wat zegt u nu? U bent in Amsterdam? Waarom in Amsterdam?"

...

“Nee, nee. Ik zal er niet meer verder naar vragen. Maar luister. De beide jongens zitten bij Evers in Pittsburgh, Pennsylvania. Jan wil in de autofabriek een oude auto restaureren. Hij is samen met Arie een dag of 6 geleden vertrokken. Ja, naar Pittsburgh, Pennsylvania!”

...

“Het nummer? Momentje, even in mijn boekje kijken. Hier komt het: vanuit the Netherlands is dat 001 412 335 7297. Maar pas op: dat is het huisadres van Evers. Het nummer van zijn fabriek heb ik hier niet.”

...

“O.K. Veel succes. En geen rare dingen uitsproken met onze zoons! We willen ze graag weer gezond en veilig terug! O.K. Bye! Bye!”

Masters legt een beetje verdwaasd de hoorn neer.

“Wat is er?” vraagt de Groot, die maar de helft van het gesprek heeft gehoord.

“Ze... Ze zitten in Amerika of all places. Waarom heb ik dat? Amerika, nota bene!”

“Tja, dan kan ik u ook niet echt verder helpen,” stelt de Groot vast.

“Nee, dat is O.K. U hebt me al zeer geholpen. Ik ga vanavond vanuit mijn hotel met Evers bellen. Die liggen nu” - kijkend op zijn horloge - “nog te slapen! Bedankt en tot ziens!”

“O.K. Tot ziens. En als we nog iets kunnen doen, bel me!”

Amsterdam, 21.00 uur.

Op een hotelbed zit, in een zacht verlichte kamer, Masters met de hoorn in zijn hand.

“Hello. Masters here. Met wie spreek ik?”

“Hello. Arie Roos speaking.”

“Listen. Ik ben nu in Amsterdam en ik heb jullie dringend hier nodig. Nee, even niet onderbreken. Ik ben bezig met het oprollen van een stel valsemunten, die eurobiljetten in Europa willen verspreiden. Mijn opdracht luidt, dat ik de drukpers moet ontdekken en ontmantelen.

“Wacht even, Masters. Jan en Bob staan hier naast mij en ik zet even de telefoonversterker aan. Dan hoef je het verhaal maar een keer af te draaien. Je zei dus eurobiljetten en drukpers?”

“Ja. Hallo, Jan en Bob. Alles O.K.? Listen, ik ben bezig een stel valsemunten op te rollen, die eurobiljetten verspreiden. De truc is natuurlijk niet alleen de drukpers

onklaar te maken, maar ook de cliché-platen te pakken te krijgen.”

“Oh, dat laatste is geen probleem. Die hebben we hier op de werkbank liggen!”

“Waaat? Wat zeg je daar? De cliché-platen? Werkbank? Hoe komen jullie daaraan?”

“Nou, kijk. Jan wilde een auto restaureren hier in Pittsburgh. We kochten een paar dagen geleden een Nash Metropolitan uit 1960 en die platen zaten verpakt in plastic in het rechterportier. We wilden juist het pakpapier onderzoeken naar mogelijke verdere gegevens.”

“Luister, jongens. We doen het volgende. Jullie komen direct met die cliché-platen hierheen. En hier is dan Dublin. In Ierland. Wij denken namelijk, dat die pers daar moet staan. In dat land hebben ze al wel de euro, waardoor dat een prachtige springplank naar Europa is voor verdere distributie. Wat denk je? Kunnen jullie zo spoedig mogelijk komen?”

“Ik zie Jan wat bedenkelijk kijken. Hoe lang duurt die actie daar in Dublin? En de kosten van de vliegreis?”

“Maak je geen zorgen. Volledige onkostenvergoeding. Daar sta ik persoonlijk borg voor!”

“Ja, zoiets kan ik me uit het verleden geloof ik ook herinneren. Dat moet nu dus anders! En hoe lang dacht je ervoor nodig te hebben?”

“Nee, echt waar. Dit is een federale en bijna internationale zaak, dus budget genoeg. En de tijd? Och, ik schat een dag of twee, hooguit drie!”

“Moment, we gaan even in overleg...”

O.K. mits je die drie dagen kan garanderen, komen we, alleen...?”

“Alleen wat?”

“Hoe komen we met die platen het land uit en Dublin in?”

“Zal ik voor je regelen. Meld je op JFK Airport bij Jimmy Hendriks van de douane. Ik zorg ervoor dat hij je kent en overal door kan loodsen. In Dublin sta ik nog voor de douanecontrole op je te wachten. Zoek even een vlucht uit, liefst zo snel mogelijk en laat me weten, hoe laat je aankomt in Dublin. Mijn gsm-nummer is: 0044 16 419 4454 6516. O.K.? Alles gesnopen?”

Zie jullie dus zo gauw mogelijk in Dublin! Have a nice day!”

Tuut tuut

Arie legde wat verbaasd de telefoon neer. Bob en Jan keken elkaar aan en Bob was de eerste die de stilte verbrak: “Wat hebben we nu weer op ons hals gehaald?”

Kopen wij een simpele 1960 Nash Metropolitan en nu moeten we halsoverkop naar Ierland vliegen!"

"Laten we eerst maar even naar de kantine gaan en drie glazen extra grote, extra koude cola bestellen. Dan kunnen we het misschien bevatten!" stelt Arie praktisch voor.

Achter drie glazen Coca-Cola komen de jongens langzamerhand bij zinnen. "Ja, het is nu wel vervelend, dat ik... eh, wij niet verder aan de Nash kunnen sleutelen. Anderzijds klonk Masters heus wel serieus. En het lijkt me wel spannend, ook! Wat doen we nu?" vraagt Jan.

"Simple and easy!" zegt Bob. "Ik leg de situatie aan mijn vader uit. Hij snapt dat soort zaken wel en laat ons gaan, Zeker als we erbij zeggen, dat het maar voor een dag of drie is!"

"O.K. Ik sluit me erbij aan, maar alleen als we na de Dublin-affaire absoluut direct terugkeren om de Nash verder af het bouwen! Het is ook niet erg netjes en aardig ten opzichte van je vader, die zoveel moeite heeft gedaan voor een heuse werkplaats en al die anderen, die ons nu willen helpen!" zegt Jan.

"Je hebt volkomen gelijk, Jan! Kom, we gaan papa Evers even wat uitleggen!" zegt Arie en staat op. Bob en Jan volgen. Er vindt een heftige discussie plaats in het kantoor van vader Evers, maar uiteindelijk weten de jongens hem te overtuigen, dat dit gewoon even moet.

"En houd alstublieft onze vaders erbuiten!" vraagt Arie. "Het is immers maar voor drie dagen, dat we naar Dublin zijn."

"O.K., O.K. Ik zal ze niet zelf bellen," belooft vader Evers.

Ze verlaten het kantoor en vragen aan Germaine of zij 3 retourtickets met een looptijd van 10 dagen kan regelen vanaf Pittsburgh naar Dublin, Ierland. In de werkplaats teruggekomen, gaat de telefoon. "Waar moeten we nu weer naar toe?" vraagt Jan enigszins moedeloos. Hij baalt ervan, dat zijn restauratieproject zo is onderbroken.

"Het is Germaine," zegt Bob, die de telefoon heeft opgenomen. "Ze meldt net, dat er op kantoor 3 tickets klaarliggen. Morgen vertrek met vlucht 1025 van JetBlue naar JFK Airport New York. Vertrektijd: 11.00 uur. We komen aan om 12.25. Het probleem is echter, dat alleen Air Lingus direct op Dublin vliegt. En die vlucht met nummer EI-104 vertrekt pas om 17.40 uur! Dan komen we om tien over vijf 's morgens aan! O.K. boys?"

"Vijf uur 's morgens? Och ja, natuurlijk! Lokale tijd, bedoel je. We vliegen tegen de tijd in, dus we verliezen

zogenaamd wat uren! En daar word je doodmoe van! Nou ja, daar kunnen we ook niks aan doen. Een paar uurtjes op een vliegveld is ook niet zo erg!"

"O.K. kunnen we vandaag hier nog iets doen? Het is nu 11 uur."

"Och, we kunnen in elk geval vanmiddag nog wat doen. Laten we de auto qua bekleding verder strippen en kijken, wat we nog kunnen vinden," zegt Jan.

Ze werken tot 3 uur 's middags door en dan liggen op de werkbank 2 stapeltjes vieze papiertjes.

"Kijk, die linker stapel zijn benzinebonnetjes en een kassabon van een eethuis hier in de States. Die andere komen allemaal uit... Ierland! Eens even zien: we hebben 2 benzinebonnen, een incomplete, maar nog wel leesbare rekening uit een restaurant, wat bonbonwikkels en een reparatienota. Jan heeft alle bonnen over de werkbank plat uitgelegd. Links de stapel uit Amerika en rechts uit Ierland. Hij vergelijkt beide stapels en zegt dan ineens: "Dit is gek, zeg. Hebben jullie dat gezien?"

"Nee," antwoordt Bob, ook voor Arie.

"Nou kijk," zegt Jan, "die bonnen van Ierland zijn allemaal ouder dan de Amerikaanse bonnen van deze linker stapel. Dat wil dus zeggen, dat de auto eerst in Ierland reed en daarna per boot naar Amerika is verscheept!"

"Ja, maarre... dat is toch niet logisch? Wie rijdt er nou in zo'n auto rond in Ierland met een links stuur?" vraagt Arie. "Goed punt, Arie! Ja, dat is inderdaad vreemd!"

"Maar wel te verklaren, denk ik," zegt Bob. "Alleen kan ik dat nog even niet bevatten. Laten we maar naar huis gaan. We gaan vroeg eten en vliegen morgen naar Dublin. We halen nu onze kaartjes even op bij Germaine, die ze per e-mail hier naartoe heeft laten sturen. Kom, we gaan!"

Thuisgekomen bellen ze meteen naar Masters en geven door dat ze de volgende nacht rond 05.00 uur zullen landen in Dublin. De vlucht verloopt zonder enig probleem. Ze worden op JFK Airport keurig opgevangen door Jimmy Hendriks, die ze als ze een sneltrein door alle balies en langs alle loketten heenleidt.

Arie ziet zijn kans schoon en zegt, als ze van Jimmy afscheid hebben genomen: "Zo, laten we eerst maar eens voor de inwendige mens zorgen. Daar ben ik echt wel aan toe!"

Bob en Jan kijken elkaar veelbetekenend aan, waarop Bob het woord neemt: "Arie, je hebt helemaal gelijk! Ik heb eens gelezen, dat je maag die vlucht tegen de

draairichting van de aarde in niet kan bijbenen, zodat je morgenochtend alweer honger hebt! Ik zou maar flink inslaan!"

Jan lacht nu hardop en zegt dan: "Arie heeft wel een beetje gelijk. Het is nu bijna half twee en ik voel me ook wat hongerig. Is hier een hamburgertent?"

"Hamburgertent? Moet het weer goedkoop?" briest Arie.

"Nee, kom maar met mij mee. Ik heb daar links een bordje gezien met: 'Steakrestaurant. Today Big Steakes Bonus Day!' Daar moeten we naar toe!"

Arie draait zich om en loopt naar het opvallende bord, waarop Jan en Bob achter hem aan lopen. Tegen vier uur zit Arie vergenoegd om zich heen te kijken. Hij heeft een twee inch dikke steak opgegeten plus een familievoorraad aan frietjes, overgoten door drie enorme glazen Coca-Cola.

"Hierop durf ik die lange reis wel te ondernemen, boys! Laten we maar naar de transferbalie lopen, dan kunnen onze koffers nog mee. Reken jij even af, Jan?"

"Ja, maar...?" stamelt Jan, nog wat verbouwereerd over deze brutale vraag van Arie, die intussen bij de uitgang is. Jan knarst op zijn tanden van woede en rekent af met de ober. Jan kan na grondige controle geen enkele fout ontdekken en geeft de man tien procent fooi. Hij sluit zich snel aan bij de andere twee en na een forse wandeling door rijen passagiers, die net allemaal de andere kant op moeten, melden ze zich bij de transferbalie. Hun koffers worden gewogen en ingenomen en even later zitten ze in de vlucht EI-104 naar Dublin.

Ze slapen gedurende het grootste deel van de vlucht, wetende, dat ze zich in Dublin geen jetlag kunnen permitteren. Na de landing leidt Masters hen via een zijuitgang naar een gereedstaande taxi die hen naar een hotel rijdt. Onderweg wordt niet gesproken en pas op de hotelkamer branden ze allen los.

"Wat is er nou aan de hand?"

"Waarom moesten we zo snel komen, Masters?"

"Rustig, rustig!" maant Masters de opgewonden jongens tot kalmte. "Ik zal alles uitleggen."

Hij doet in grote lijnen het verhaal, dat hij in Amsterdam aan Commissaris Hugo de Groot vertelde. De jongens luisteren nu geconcentreerd naar hem.

"En jullie begrijpen zeker wel, dat toen ik 's avonds naar jullie belde en Arie aan de telefoon kreeg, die vertelde, dat jullie de cliché-platen zomaar op de werkbank hadden liggen, ik wel duidelijk even verbluft was! Waar zijn die platen trouwens?"

“Oh, hier” en Bob overhandigt aan Masters een wat slordig dichtgeplakt pakketje in grijs plastic. Even later liggen de beide platen te glimmen op de tafel.

Masters is de eerste die de wat samenzweerderige sfeer onderbreekt en zegt: “Vragen? Kom maar op!”

“Ik denk dat we weinig te vragen hebben; je had een duidelijk verhaal. De grote kunst is nu: hoe vinden we die drukpers?” zegt Jan.

“Zou dit misschien wat kunnen helpen?” Bob geeft de gevonden papiertjes uit de auto aan.

“Jazeker!” beaamt Masters. “Laat eens kijken wat er allemaal op staat.”

Met zijn vieren buigen ze zich over de hoteltafel en bekijken alle papiertjes. Masters pakt er een kleine loep bij en merkt dan op: “Kijk eens, het adres van die reparatienota en die twee benzinebonnen is gelijk. Even kijken wat er staat. Quin, lees ik. Wat is nou Quin? Zou dat een plaats zijn? Of een dorp of zo? Jan, pak de kaart eens, we moeten er achter zien te komen waar dat is!”

Jan spreidt de kaart van Ierland over de tafel uit.

“Tjonge, dat is even wat groter dan ik dacht! Maar wacht: er is een index.”

Al spoedig komen ze erachter, dat Quin een heel klein plaatsje is ruwweg gelegen tussen Ennis en Shannon aan de Westkust van Ierland in de provincie Clare.

“Maar... eh... Shannon ken ik,” zegt Bob. “Daar is toch een vliegveld?”

“Goed gezien, Bobbie,” merkt Masters nu op. “En dat is handig als je snel weg wilt.”

“Ja, of dat je een auto wil laten vliegen naar Amerika,” zegt Arie, die tot nu toe heel rustig was gebleven. De andere drie kijken hem verrast aan.

“Ja, natuurlijk, dat is het,” roept Jan.

“Die drukpers staat daar vlakbij en het verzenden van een auto of een leuk aantal bankbiljetten is natuurlijk veel eenvoudiger bij een klein vliegveld dan hier in Dublin!”

“Slim bekeken, Jan,” zegt Masters. “Ik denk dat je helemaal gelijk hebt. Even concluderen: ervan uitgaande dat die pers in Quin staat, wat zijn dan de argumenten ervoor? Dat zijn deze twee benzinebonnen,” hij wappert met twee papiertjes, “en die reparatienota hier, deze.” Hij houdt de werkbond in de lucht.

“De restaurantnota komt uit het Auburn Hotel in Ennis. Hoever is dat er vandaan, Jan?”

“Nou, ik schat een mijl of 6, dus ongeveer 10 kilometer. Quin ligt eigenlijk net zo ver van Ennis als vanaf Shannon.”

“Kijk, nu komen we ergens. Onze boeven opereren vanuit of Ennis of Quin of Shannon. Maar hoe vinden we nu uit, waar die pers staat?”

En wederom is het slimme Arie, die kalm zegt: “Kijk eens op de reparatiebon. Daar staat toch de naam van de klant op met zijn adres?”

Masters geeft zichzelf een klap op zijn voorhoofd. “Auw! Jeetje, stom van me. Dat ik daar niet aan heb gedacht. Stom, stom, stom!”

Masters bekijkt de wat vuil geworden bon en zegt dan: “Arie, schrijf eens even mee. Ik zal spellen, want die bon is zo vuil... een M, R, E, B, W, A, T, E, R, F, O, R, D.”

“Mr. E.B. Waterford,” herhaalt Arie.

“En dan... een B, E, A, R, K, L, E, Y, R, O, A, D, 19.”

“Ja, Bearkley Road, nummer 19,” zegt Arie.

Masters reageert verheugd. “Mooi! En dan staat er nog Quin en een telefoonnummer 353-45912765.”

“Nou, dat is kat in het bakkie,” zegt Jan blij en hoopt, dat er nu wat actie komt. Hij wil graag terug naar Pittsburgh, maar dat zal wat meer tijd in beslag nemen dan hij kan voorzien.

HOOFDSTUK 7 - ONTVOERD!

Bob, Jan en Arie worden om elf uur wakker. Ze kleden zich snel aan en treffen Masters beneden voor een laat ontbijt. Ondanks hun slaap aan boord van de EI-104 van JFK Airport New York naar Dublin, Ierland, is de jetlag toch merkbaar geworden.

"Zo! Zijn de heren wereldreizigers uitgeslapen?" vraagt Masters ietwat sarcastisch.

"Die drie, vier uurtjes slaap hebben wonderen gedaan, Masters!" antwoordt Jan, die intussen probeert niet op te vallen om zijn ogen van de slaap uit te wrijven.

"Wat gaan we vandaag doen, Masters?" vraagt Bob.

"Ik heb vannacht, nadat jullie naar bed waren gegaan, nog even wat huiswerk gedaan.

Zo heb ik uitgevonden, dat het 147 mijl, dat is ongeveer 230 kilometer van hier naar Ennis is. Daar komt dan nog een kilometertje of 10 bij en dan zitten we in Quin. Ik heb daarom vanmorgen een auto gehuurd, waarmee we straks naar Ennis rijden. Dat is vlak bij Quin en ik heb daar 3 hotelkamers gehuurd. Ik heb een plannetje uitgedacht. Luister..."

Ennis, 12.00 uur.

De telefoon rinkelt op Bearkley Road nummer 19.

"Hello, Waterford here..."

...

"Yes, mister Evers..."

...

"U hebt wàt gevonden? Hoe weet u, dat ik...?"

...

"Mmm, mijn telefoonnummer. O.K."

...

"Ja, natuurlijk wil ik die graag terughebben. Hoe...?"

...

"Oh. O.K. Mag ik weten...?"

...

"Hoeveel?"

...

"Wat zegt u? 10.000? Is dat niet een beetje veel voor het terugbrengen van een gevonden voorwerp?"

...

"U vindt van niet gezien de inhoud van het pakket. Mmmm. Tja, geheel ongelijk kan ik u niet geven. Nou, akkoord. Wat zegt U?"

...

"Ja. O.K. Ik stel voor de Fergus Bridge in Ennis. Er is er

maar een, die over de rivier Fergus ligt en zo heet. Aan de zuidkant is een klein pleintje, dat heet Blooming Park. Een van mijn mensen, die u Alex mag noemen, staat daar met een nieuw model Mini Cooper Works, donkergroen met wit dak. Tegen overhandiging van uw pakketje, krijgt u een enveloppe met 10.000 euro. O.K?”

...

“Uitstekend, Vanmiddag 14.00 uur stipt. Ik reken op uw komst! Bye, Bye.”

Tuut, tuut.

“Hij is erin getrapt, boys!” zegt Bob enthousiast.

“Ja, maar geven we hem die clichés of pakken we iets anders in het pakket?” vraagt Arie.

“Nee,” zegt Masters. “Als hij slim is en zoals je dat net vertelde, Bob, komt hij niet zelf, maar stuurt een andere vent. Die weet natuurlijk ook van de hoed en de rand en kan aan zo’n pakketje voelen, of hij krijgt, waarvoor hij betaalt. Geen domme trucjes, dus! Maar we gaan wel iets anders doen...”

Rond 14.00 uur slentert Bob met een pakje in zijn linkerhand naar de zuidzijde van Fergus Bridge. Hij ziet een klein pleintje met enkele hoger gelegen bomen aan een kant. Bij de ingang staat een fraai geschilderd donkergroen bord met witte sierletters op een paal. ‘Blooming Park’ staat erop te lezen. De straatzijde wordt begrensd door een bloemenperk. In het midden is een klein grasveld. Aan de kant van de brug is een open plaats met fijn geelachtig grint, waar plek is voor een paar auto’s. Tegen de grasrand staan enkele bankjes en Bob is net op het meest linker aan de kant van de brug gaan zitten als een groene Mini over de brug aan komt racen. Hij stuurt, bijna het tegemoet komend verkeer negerend, de open plek op en remt sterk, een stofwolk veroorzakend. De deur gaat open en een nogal dikke, duidelijk verhitte persoon stapt uit. Uit een opgezet gezicht kijken twee kleine ogen spiedend rond. Bob staat rustig op en loopt op de man toe.

“Hello, my name is Evers. U bent mijnheer Alex?”

“Yes, stap in de auto, dan kunnen we de zaak even regelen!”

De man is duidelijk niet op zijn gemak en maakt een nerveuze indruk.

”Dat lijkt mij geen goed idee en zo is het ook niet afgesproken!” zegt Bob. “Het lijkt mij beter, als u mij de enveloppe geeft en u krijgt dit pakket!” en houdt de man

het pakje voor, zonder dat die er een uithaal naar kan doen. Bob is namelijk zo verstandig de auto een beetje tussen hen in te houden. De man steekt nu zijn hand in zijn boekzak en haalt hem er weer uit met een klein model pistool. Dat wordt ook geconstateerd door twee ogen die door een verrekijker achter de hoger gelegen bommenrij het schouwspel gadeslaan. “Je kunt het van hieruit waarschijnlijk slecht zien, Arie,” zegt degene die door de verrekijker tuurt, “maar mister Alex is niet echt op zijn gemak. Hé, wat gebeurt er nu...?”

“Vertel, Jan,” dringt Arie aan. “Wat zie je?”

“Die knaap heeft een pistool getrokken. Hij wijst, dat Bob in moet stappen! Bob stapt in de auto. Dat is helemaal niet de afspraak! Die vent scheurt achteruit... En nou naar voren. Jemig, dat had een haartje gescheeld of hij zat onder een vrachtwagen. Verdraaid, er zit nog iemand achterin de auto! Dat heb ik daarnet niet kunnen zien. Die dingen zijn zo laag. En nu gaat hij er vandoor. Hij neemt Bob mee! Gauw, noteer het nummer. Ik kan lezen BDS 23 OY!”

“O.K., ik heb genoteerd BDS 23 OY.”

“Verrek, zeg! Ze rijden weg met Bob!” herhaalt Jan verbaasd tegen zichzelf.

“Kom mee, gauw naar de auto en naar Masters!” neemt Arie de leiding.

Masters vloekt. “Well, alle xyz van de wereld! Ik had het moeten voorzien. Stom van me! Wat moeten we nu doen?”

“Wel, Masters, dat is nogal eenvoudig,” zegt Arie. “Jan heeft het kenteken van de auto opgenomen en we weten dat het een... eeh, wat was het ook al weer, Jan?”

“Een racing green Mini Cooper, waarschijnlijk Works, maar dat kon ik niet zien, want ik lette meer op het nummer, dan op die aanduiding in zijn grille.”

“En hij had een wit dak!” vult Arie aan.

“Tja, dan zal er niks anders opzitten dan dat ik hier in Ierland een kenteken laat nagaan,” zucht Masters. “O nee, wacht even. Ik heb nog een andere oplossing. Moment!”

Masters gaat uit de auto en loopt naar de kofferbak. “Kijk eens hier! Mijn laptop. Wireless ADSL, Internet en... het gehele Europese politienetwerk compleet at your service! Eens even kijken...”

Masters sluit het apparaat aan op de sigarettenaansteker van de auto en logt in.

“Ja, hier heb ik het al: Ireland Federal Police. License Plates. Een donkere Mini, zei je?”

En het nummer: BDS 23 OY... Yes, ik heb hem te pakken! Die is van ene mister Brian Daziel Scartill, Rosemount Drive 203, Ennis. Zijn telefoonnummer is 353-4539 1768."

"Hé, da's grappig," zegt Arie. "Zijn kenteken heeft dezelfde letters als de initialen van zijn naam!"

"Ja," weet Jan. "Dat komt wel meer voor in Engelse taalgebieden. Als je nu een beetje geld hebt, kan je je eigen nummer samenstellen. Die 23 kan slaan op bijvoorbeeld zijn leeftijd toen hij afstudeerde of trouwde of zo. En hij gebruikte zijn initialen, om op zijn kenteken te zetten."

"Maar, als ik jullie even mag onderbreken, boys," zegt Masters. "Jullie vertelden mij toch, dat jullie een auto in Amerika hebben gekocht?"

"Ja, een Nash Metropolitan uit 1960 met 1500 cc, 55 pk..." begint Jan enthousiast.

"O.K., O.K., en hoe heette die knaap, van wie je hem kocht?"

"Eeh... Daziel Scartill!?"

"Precies! Ik denk dus, dat het volgende is gebeurd. Deze man, die Bob nu te pakken heeft, is de vader van de knaap, die aan jullie de auto verkocht. Pa Daziel heeft die platen verstoep in die auto. Geeft die auto aan zijn zoon en is die hele platen vergeten. Auto gaat het vliegtuig in en vliegt van Shannon naar JFK Airport. Van daaruit gaat dat ding naar... Waar woonde die Daziel ook al weer?"

"In Johnstown ten oosten van Pittsburgh."

"Precies, was ik even kwijt. O.K. Die Nash gaat dus naar Johnstown. Wordt door Scartill junior opgehaald of gaat per vliegtuig. Maakt niet uit! Daziel junior knutselt er wat aan, maar heeft er genoeg van. Hij zet een advertentie en weg is de auto. Dat vertelt hij zijn vader en die schrikt zich ineens een hoedje. Verdraaid, hij had toch die cliché-platen in die auto verstoep... Nu moet hij bij zijn baas Waterford op de biecht. En dan komt het toeval hen een handje helpen. Er belt een geheimzinnige Amerikaan op, die zegt dat hij Evers heet en in bezit is van twee cliché-platen. Waterford trapt erin, maar is slim. Belt direct naar Scartill en stuurt hem om de boodschap, zodat hij zijn blunder kan goedmaken. Scartill doet prompt wat hem wordt gevraagd, angstig en willig om weer in een goed blaadje te komen bij Waterford. Alleen hebben wij met twee dingen geen rekening gehouden: ten eerste, dat hij Bob zou meenemen en ten tweede, dat-ie zo slim zou zijn te zorgen voor een tweede man achterin die Mini, want sturen en een pistool op iemand gericht houden is een onmogelijke zaak!"

Beide jongens hebben ademloos naar dit waterdichte verhaal geluisterd en denken nu na of er gaten in te schieten zijn. Maar het klinkt allemaal zo logisch en kinderlijk eenvoudig, dat ze met hun gezoek weinig opschieten. Jan vindt eigenlijk, dat ze nu actie moeten ondernemen en zegt: "Masters, Arie! We moeten iets doen. Het is nu te laat om erachter aan te gaan en we weten toch niet waar ze heen rijden. Al zijn leven brengen ze hem bij die Waterford in Quin. Kunnen we daar niet heen rijden?"

"Nee, jongetje Prins!" antwoordt Arie. "Wat wou je daar dan gaan uitspoken? Aanbellen bij mister Waterford en zeggen: goedemorgen, mister Waterford. Mijn naam is Jan Prins. Ik geloof, dat U mijn vriendje Bob Evers hier hebt verstoppt. Dat pik ik niet en ik wil dat u hem nu vrij laat! De man zou je toch hartelijk uitlachen!"

Masters valt Arie bij: "Nee, je vriendje Arie heeft gelijk, Jan. Dat heeft geen enkele zin!"

"Maar wat stellen jullie dan voor?" vraagt Jan een beetje bezorgd. Hij ziet graag plannen goed verlopen en hij is niet in staat om bij een kink in de kabel, die hij niet heeft voorzien, zomaar plan B tevoorschijn te halen.

Arie Roos kan dit echter wel en onderbreekt de stilte: "Ik denk, dat we mister Scartill maar eens een leuke poets moeten bakken. Daar ben jij wel goed in, Masters! Kijk, ik heb het volgende plannetje uitgedacht."

"Wacht even," roept Jan. "Ik bedenk ineens, dat er iets raars gebeurde toen Alex dat pistool trok. Laat me even nadenken. Ja, ik weet het weer! Er viel iets uit zijn broekzak, een papiertje of zo. Dat moet er nu nog liggen. Laten we gaan kijken!"

"Goed opgelet, Jan!" prijst Masters hem. "Eens zien of we iets kunnen vinden."

Even later kijken ze alle drie aandachtig op de plek waar een tien minuten eerder Bob werd ontvoerd. "Hebbes, denk ik!" roept Arie en houdt een kleurig bonnetje omhoog.

"Een lotje van de loterij van Ennis. En de trekking is morgen om 11.00 uur in de Liberty Hall!"

"Daar gaat-ie absoluut naar toe. En daar zullen we hem ook pakken!" beslist Jan spontaan.

Masters start de motor van de gehuurde Rover 75 en rijdt terug naar het hotel.

"Dat is nu net het ontbrekende schakeltje, waarop ik zat te wachten! We moeten dit een beetje goed in elkaar zetten," zegt Arie. "De truc is deze: we moeten mister Scartill uit zijn tent lokken met een goede smoes. Dat wil

zeggen, hem afzonderen van het loterijpubliek. Dan pakken wij hem en we dwingen hem te vertellen, waar hij Bob heeft gelaten.”

“Ja, leuk,” bromt Jan, die zijn hele restauratieproject in het niets ziet verdwijnen, maar aan de andere kant ook Bob snel terug wil zien.

“Wat stel je voor, dikke?”

“Dat vertel ik jullie, nadat je me op een uitgebreide lunch heb getrakteerd, want ik rammel van de honger!”

HOOFDSTUK 8 - HET ONEERLIJKE RAADSLID

Ons viertal staat er niet best voor, nu Bob is ontvoerd. Na de lunch gaan Masters, Arie en Jan terug naar het hotel en smeden een helder plan om Bob op te sporen. Ze weten nu, dat Scartill hoogstwaarschijnlijk de volgende dag zal verschijnen op de trekking van een loterij, omdat hij een kaartje heeft gekocht. Aangekomen in de lobby van het hotel, zien zij in een standje met kranten op de lokale Clare Champion Newspaper, Ennis Edition met grote letters staan:

IMPORTANT LOTTERY MAJOR EVENT

“Koop die krant eens!” zegt Masters tegen Arie. Op de kamer gekomen, lezen ze het volgende bericht:

Belangrijke Loterij.

(van onze speciale verslaggever)

Morgen zal de belangrijke trekking van de loterij plaatsvinden, want de hoofdprijs is niet minder dan 500.000 euro. De tweede prijs is 250.000 euro. Vervolgens zijn er beschikbaar voor de derde prijs 100.000 euro, twee vierde prijzen van elk 50.000 euro en vijf vijfde prijzen van elk 10.000 euro. En dan nog 100 troostprijzen van elk 500 euro.

Een gezamenlijk prijzenpakket dus van 1.050.000 euro!

Kaartverkoop tot 2 uur voor de trekking. De trekking vindt plaats in de Liberty Hall te Ennis vanaf 11.00 uur. De loterij wordt gesponsord door de Irish National Bank te Ennis en georganiseerd door de Chamber of Commerce Ennis, die ons geachte raadslid Brian Scartill bereid heeft gevonden de trekking te verrichten. Hij wordt bijgestaan door de Secretary van de Chamber of Commerce Ennis: Mevrouw Diana Rigg.

“Kijk,” zegt Arie. “Daar ligt de kans waarop wij zaten te

wachten!”

“Ja, maar hoe wil je die man dan te pakken nemen? Als ik zo naar dat prijzenpakket kijk, dan zullen er heus niet vijf man op staan te wachten. Daar komen zeker een paar honderd man op af!” zegt Jan.

“Ja, hoe wil je dat aanpakken, Arie?” informeert Masters. Jan merkt voorzichtig op: “Arie, als jij denkt, dat je Scartill zomaar in die menigte ongezien kan laten verdwijnen, dan heb je een tik van de molen te pakken! Of wilde hem ter plekke binden en dan naar buiten dragen?”

“Wacht maar af! Ik heb een leuk plan, dat absoluut niet kan mislukken!”

Masters onderbreekt het enthousiasme. Hij heeft de krant van Arie overgenomen en bladert nog even verder. Zijn aandacht is getrokken door een berichtje in de nieuwskolom op de voorpagina over de Irish National Bank. “Boys, kijk dit eens!” en hij spreidt de financiële pagina plat op de tafel. “Hier, dit!” wijst hij aan. Ze lezen:

Annual Report INB positive

(Door onze financiële verslaggever)

DUBLIN, In Dublin zijn gisteren de jaarcijfers van de Irish National Bank gepresenteerd. De jaaromzet bedroeg 770 miljoen euro bij een nettowinst na belastingen van 98 miljoen euro. Onze lokale bankdirecteur, de heer Paul Rigg van de INB in Ennis laten wij hierover graag aan het woord:

“De bank draait uitstekend. Door ons pakket aan geld- en vermogensbeheer naast onze dienstverlening voor hypotheek en verzekeringen en vergeet niet onze verleningen voor bedrijfskredieten en de jongste telg in ons programma, de zeer winstgevende afdeling toerisme, kunnen wij voor elke consument, particulier of zakelijk een dienst leveren tegen concurrerende tarieven. Hierdoor is onze marktpenetratie bijna 80%!”

“Kijk eens aan! De heer Paul Rigg is de huidige bankdirecteur van de INB in Ennis en daarmee onze vriend Waterford opgevolgd!” ontdekt Masters.

“Ja,” zegt Jan, “en zijn vrouw is hoogstwaarschijnlijk Diana Rigg en die is secretaresse van de Kamer van Koophandel, die de loterij organiseert!”

“En die loterij wordt gesponsord,” vult Arie aan, “door,

jawel de INB in Ennis, oftewel de bank van haar man!”

“Goed gezien boys. Volgens mij is de zaak zo klaar als een klontje: Waterford, het echtpaar Rigg, Scartill en misschien nog wat mensen draaien valse euro's. Om nu een start te maken op het Europese vasteland, hebben ze niet te ver van huis gezocht en plegen ze die introductie hier in Ierland te doen. Ze hebben natuurlijk lang nagedacht over de wijze, waarop, tot een van die boeven ineens zoiets zei als: “We organiseren een loterij met superprijzen. We keren die in contanten uit van de middelen uit... eh, laten we zeggen, eigen productie”, als jullie begrijpen, wat ik bedoel! Dat geld wordt natuurlijk prompt op de bank gezet voor beleggingen en zo. Het geld verdwijnt in de kassa's en wordt daarna over nog veel meer mensen verspreid, zodat hiermee snel de plaats van oorsprong verdwijnt. Lijkt een beetje op een computervirus, ha, ha!

En dat, boys,” gaat Masters streng verder, “is precies, wat wij moeten voorkomen! Ik moet nu even weg. Ik zie jullie over een uurtje in de lobby van het hotel. We praten dan verder over het plan van Arie om Scartill te pakken te krijgen!”

* *
*

Ondertussen zit Bob versuft bij te komen. Hij weet nog, dat hij gedwongen werd in te stappen in een donkergroene Mini Cooper bij een brug in Ennis en even daarna een zoetige geur uit een doek, die onder zijn neus werd geduwd, moest inademen. Hij voelde nog net, dat iemand het pakket uit zijn hand haalt, maar vanaf dat moment weet hij niets meer. Hij kijkt rond en ziet dat hij in een soort kelderruimte is opgesloten. Op een hoogte van ongeveer twee en een halve meter zit een raam van ongeveer een meter in het vierkant deels uitgehouwen in de dikke muur. Ineens begint hij zich wat onbehaaglijk te voelen. Er is iets heel vreemds met deze ruimte. Hij kijkt goed rond, maar door het weinige licht, dat door het raam schijnt, is niet alles even duidelijk te zien. Hij kijkt op zijn horloge. Half zeven! Hij merkt, dat zijn maag rammelt, maar dat onderdrukt hij weer. Hij staat op en loopt langs de vier wanden, die elk een meter of drie lang zijn. Op de vloer liggen oude tegels en de wanden zijn ruw gemetseld, echt zoals je van een oude kelder kan verwachten. Hij gaat weer zitten op de matras op de

grond. Aan zijn voeteneind ziet hij een kan met water staan, een beker en een homp brood op een bord.

“Ze willen in elk geval niet, dat ik doodga,” denkt hij, maar erg aanlokkelijk ziet het eten er niet uit.”

Hij heeft nog steeds niet door wat hem nu dwarszit. Hij kijkt naar het balken plafond, maar ziet er niets bijzonders aan. Zijn ogen dwalen nog eens langs de muren en ineens geeft hij een schreeuw: “Verdraaid! Dat ik dat niet eerder heb gezien! Er zit geen deur in!”

Nauwelijks bijgekomen van deze merkwaardige ontdekking, gaat Bob weer op zoek naar een toegang. Dat hij er moet zijn, is hem zo klaar als een klontje. Hij is binnen en buiten is een andere wereld. Hoe is hij binnengekomen? Hij loopt nu secuur alle muren af om te zien of er niet ergens rare kieren of barsten inzitten, maar het wordt al donkerder, zodat deze inspectie op niets uitloopt. Bob ziet ook wel in, dat verder zoeken nu geen zin heeft en gaat op de matras liggen, vol gedachten over zijn aanwezigheid hier, in een ruimte zonder toegangen...

* *
*

Arie, Jan en Masters zitten om half negen aan het ontbijt.

“Arie, het is een goed plan. Zo gaan we het doen!” zegt Masters. “Gaan jullie mee?”

Ze stappen in de huurauto en rijden naar de plaats, waar de grote loterij zal worden gehouden. Aangekomen valt de Liberty Hall direct op door grote afmetingen en de naoorlogse stijl. Veel van dit soort gebouwen zijn neergezet na de bevrijding van de Tweede Wereldoorlog om de burgers weer herenigd het gevoel te geven bij elkaar te horen. Het zijn dan ook meestal wat monumentale gebouwen, die geschikt zijn voor meerdere doeleinden, zoals sport, toneelspel, orkestuitvoeringen, lezingen, bedrijfsrecepties, trouwpartijen, beatfeesten en overige samenkomsten, zoals bingo's en loterijen. De auto kunnen ze netjes in een parkeervak vlak bij de enorme Liberty Hall kwijt, omdat ze aan de vroege kant zijn. Toch zien ze al veel mensen het wat statige gebouw betreden over de brede trappenpartij aan de voorkant. Aan de gevel hangen vijf vlaggen te wapperen in de wind. Ze gaan naar binnen en komen in een grote hal, waar aan het eind op een toneel een spreekgestoelte is opgesteld naast een lange tafel. Het tafelkleed reikt tot op de grond en op de tafel staan bordjes met de namen van de officials. De zaal is nog praktisch leeg en ze

slenteren naar de tafel toe om de bordjes te kunnen lezen.

“Kijk,” fluistert Jan. “Onze grote vriend staat er ook bij!”

Op een van de bordjes staat B.D. Scartill Member of Council Ennis. Tussen de tafel en de lessenaar is een groot wijnvat opgesteld, waarop geschilderd staat: Chamber of Commerce Ennis.

“Heb jij geen kaartjes gekocht, Jan?” vraagt Arie een beetje plagerig. “Of had je soms geen geld bij je?”

“Nee, och, stik jij!” reageert Jan, die ineens door heeft dat hij wordt geplaagd.

“Rustig, boys. Ik geloof, dat ik ons lijdend voorwerp al hoor aankomen!” zegt Masters, luisterend naar de marsmuziek, die steeds sterker wordt.

“Ze hebben toch niet de lokale fanfare ingehuurd?” vraagt Jan zich hardop af.

“Nou, het lijkt er anders wel op. Misschien dat dit het enige jaarlijkse verzetje is voor hier en dan wil men de hoempapa wel uit de kast halen!” zegt Arie quasi ernstig.

Even later gaan de beide grote deuren aan de andere kant van de zaal open en komt het spelende fanfareorkest Ennis Forwards naar binnen, gevolgd door een rij netjes in de pas lopende organisatoren. Hierna stroomt het publiek wat minder geordend er achteraan naar binnen en verspreidt zich over de zaalbreedte. De muziek stopt en ieder probeert de beste plaats te vinden. De mensen van de organisatie staan voor de tafel nog even te overleggen in welke volgorde zij de prijzen bekend zullen maken. De voorzitter van de Kamer van Koophandel is erg gecharmeerd van het idee nu eens achteraan te beginnen, zodat heel langzaam naar een hoogtepunt gewerkt kan worden. De secretaresse is echter van mening, dat juist de hoofdprijs er als eerste uit moet. Daarvoor is het immers de hoofdprijs! De strijd lijkt zich in twee kampen te verdelen, maar uiteindelijk lijkt de beslissing gevallen. De officials lopen naar de zijkant van het toneel om de trap te beklimmen naar de stoelen achter de brede tafel. Scartill blijft wat achter en rommelt met zijn handen in zijn zakken. Op dit moment nadert Masters hem van achteren en tikt hem op zijn schouder. Hij draait zich wat korzelig om, aangezien hij toch een beetje nerveus is bij de uitreiking en spreken in het openbaar is toch niet zijn sterkste punt.

“Ja, wat is er? Wat wilt u van mij?”

“Ik geloof, dat ik iets heb gevonden, wat aan u toebehoort,” probeert Masters met zijn beste Engels.

“Mag ik mij voorstellen. Mijn naam is Masters en ik ben

van de politie. Dit hier,” en hij wappert met het loterijbriefje, “is gevonden op een plek, waarover ik u graag een vraag wil stellen. Wilt u even met mij meelopen?”

Scartill is wit weggetrokken. Hij draait een beetje heen en weer en zegt: “Dat kan niet. Ik moet hier straks...”

“Wilt u nu direct met mij meekomen, anders voorzie ik grote problemen voor u!” dringt Masters nu serieus aan en kijkt Scartill streng recht in zijn ogen. De laatste is hierdoor zo van zijn stuk gebracht, dat hij zich omdraait en tegen zijn collega-organisatoren zegt: “Begin maar vast, ik moet even iets regelen!”

Hij loopt voor Masters de zaal uit, waar hij, buiten gekomen ineens wordt omringd door twee jongens.

“Ja, dat is hem!”

“Hij heeft het gedaan!”

Scartill kijkt verrast. “Wat gedaan? Wie zijn jullie?”

“Dat leggen we later wel uit. U gaat nu rustig met ons mee zonder problemen en stapt u hier in,” zegt Masters, bij de Rover aangekomen.

Even later rijden ze weg. Er wordt geen woord gesproken. Bij Scartill is het koude zweet uitgebroken.

“Wat gaan jullie met me doen? Waar gaan we heen? Voor wie werken jullie?”

“Allemaal vragen, waarde heer Scartill, maar u bent niet in de positie vragen te stellen. Dat doen wij!” antwoordt Masters rustig en stuurt de auto voor het hotel, waar zij logeren.

“En nu naar binnen en rustig meekomen naar onze kamer. Geen toestanden en probeer niemand te waarschuwen!”

Zonder problemen bereiken ze hun kamer en zetten Scartill op een stoel.

“Zo, hier worden we niet lastig gevallen!”

“Wat willen jullie van me?”

“Luister goed, mister Scartill. U hebt gisteren iemand meegenomen, die met alle eerlijke bedoelingen met mister Waterford contact heeft gezocht. Het enige wat wij willen weten is: wat heeft u met Bob Evers gedaan? We geven u slechts één waarschuwing. Als u niet met de juiste antwoorden komt, dan zijn er voldoende middelen om die wel te krijgen, maar geheel pijnloos zal dat, voor u dan, niet kunnen verlopen...!” dreigt Masters.

De opmerking sorteert een geheel ander effect, dan de drie hebben verwacht: Scartill barst in een soort huilbui uit.

“Ik heb niets slechts gedaan. En ik wil er ook niet meer

mee te maken hebben. Maar wat ik gisteren deed, moest ik doen, anders had Waterford mij vermoord!"

"O.K. Rustig nou maar!" sust Masters, ook een beetje verbaasd om deze weinig volwassen reactie. "Vertel alles wat je weet!"

"Nou, ik heb een paar maanden geleden een fout begaan. Ik had namelijk cliché-platen..."

"Van 100 euro," vult Arie aan.

Scartill kijkt hem stomverbaasd aan.

"Ja, hoe weet jij dat?"

"Och, die kwamen we toevallig tegen in een Nash, die we van je zoon kochten," bluft Arie.

"Ja, dat klopt ook. Maar hoe wisten jullie dan, dat die platen in die auto zaten?"

"Kijk, mister Scartill. Dat noemen ze nou toeval!"

"Nee," kreunde Scartill, maar hij herstelde zich. "En wat moet de politie erbij? Want u bent toch niet echt van de politie, hè?" hoopvol kijkend naar Masters.

"Jazeker, ben ik van de politie, maar iets anders, dan ik mij voorstelde. Mijn naam is inderdaad Masters en ik werk bij de FBI. Ons bureau heeft de opdracht gekregen de bende, die valse 100 euro biljetten verspreidt, op te rollen. En met u, mister Scartill, meen ik een eerste goede vangst te hebben gemaakt!"

Scartill begint ineens te ratelen: "Maar ik heb helemaal niets gedaan! Ik zal alles vertellen. Naar waarheid! Echt! Het enige is, dat ik vergeten was, waar die platen waren. Ik zal bij het begin beginnen. Hier in Ierland houden we links in het verkeer en dan heb je aan een Nash met een links stuur vrij weinig. Ik woonde zelf ooit een tijd in Amerika en kocht die auto tweedehands in 1962 of 1963. Ik ben toen geëmigreerd naar Ierland en nam de auto mee, helemaal vergetend, dat ze hier links rijden. Hij werd tot een paar jaar geleden wel gebruikt, maar meer als boodschappenauto. En ik leende hem vaak uit aan Eric Waterford, omdat zijn auto nogal storingsgevoelig was en vaak in de garage voor reparaties stond. Hij was zelfs een keer zo vriendelijk, toen-ie kapot ging, de nota voor mij te betalen!"

Masters kijkt naar de jongens en onderbreekt Scartill.

"Aha, daarom vonden wij een nota met zijn naam erop, in plaats van de jouwe," zegt hij tegen Scartill, die hierop ja knikt. Scartill vervolgt:

"Toen mijn zoon dan ook verleden jaar naar Amerika vertrok, heb ik hem die auto beloofd, zodra hij een beetje gesetteld was. Ik heb hier ooit iets doms gedaan hier en Waterford heeft mij toen uit de nood geholpen. Toen hij

mij dan ook om een simpele dienst vroeg, namelijk het bewaren van die clichés, heb ik erin toegestemd. Bovendien zou ik er ook financieel op vooruit gaan en ook dat trok mij over de streep; zo goed worden raadsleden in Ennis niet betaald. Ik was echt die platen allang vergeten en toen was de auto in Amerika. Waterford belde mij een tijdje geleden op en vroeg om snel die cliché-platen te brengen, want de Ierse operatie zou van start gaan. Met veel smoezen heb ik me er een tijdje uit kunnen redden, maar toen moest ik het wel vertellen! Dat was niet echt een leuke avond. Ik zei hem, waar de platen waren en toen werd-ie nog kwader. Ik kon ook niet zomaar even weg, om ze op te halen en ik besloot mijn zoon in te lichten en hem te vragen die dingen gewoon met de post op te sturen. Dat zou wel even tijd vergen, maar gewone zeepost wordt haast niet gecontroleerd. Waterford stemde hiermee in. Dus ik mailde mijn zoon om dat pakketje naar mij op te sturen en toen kreeg ik een paar dagen geleden een mail terug, dat de auto verkocht was aan een jongeman in Pittsburgh. Geen Amerikaan, maar een Hollandse jongen. Ik vond dat vreemd, want wat doet een Nederlander in Pittsburgh? En koopt daar dan een auto? Maar goed,” gaat hij verder, “ik stond daar verder niet bij stil, want nu waren de cliché-platen in vreemde handen gekomen! En dat heb ik aan Waterford moeten vertellen, die zo ongeveer ontplofte. Toen kreeg ik gisteren een telefoontje van hem. Hij vertelde mij, dat hem iets vreemds was overkomen. Een Amerikaans klinkende jongen had hem gebeld. Hij zei, dat-ie Evers heette en de cliché-platen in zijn bezit had. Waterford vertelde mij niet, hoe die Evers aan zijn telefoonnummer was gekomen. Maar ik zou hem de volgende dag bij Blooming Park aan de Fergus Bridge moeten oppikken en meenemen. Hij zou mij Alex noemen. Dat is alles!”

Masters lachte tevreden. Dit scenario had hij de vorige dag aan Jan en Arie als mogelijkheid voorgesteld en het verhaal van Scartill kwam hiermee praktisch geheel overeen.

Niettemin kijkt hij Scartill, die ineenkrimpt, weer streng aan en zegt: “Prachtig. Zover waren wij ook al! Maar nu de ontbrekende schakel, mister Scartill: waar is Bob Evers?”

”Dat weet ik niet!” antwoordt Scartill angstig.

“Weet u niet. Waarom weet u dat niet? U hebt hem toch zelf ontvoerd?” zegt Jan tegen hem.

Scartill draait zich wat om: “Nee, ik weet het echt niet. Ik

heb hem niet ontvoerd. Ik heb hem alleen maar... eh, opgehaald. Ik moest naar Quin rijden en hem brengen naar Bearkley Road 19. Daar woont Eric Waterford.”

“Ja, dat weten wij ook al!” zegt Jan. “Maar wat moest je daar doen?”

“Nou, eenvoudig. Paul Rigg zou er verder voor zorgen. Hij zat achterin de auto. Hij heeft die Evers verdoofd en we reden naar Waterford. Daar hielp ik hem die knaap naar de voordeur brengen. Ik kon weer naar Ennis terug, zei hij nog.”

“Verdoofd? Waarom?” vraagt Jan.

“Nou, dat was een idee van Waterford, zodat hij later niet kon vertellen, waar hij heen was gereden!”

“En die tweede man in je auto, die... eh, Paul Rigg? Wie is dat nu weer? Ik heb die naam ergens eerder gehoord of gelezen!” zegt Masters, die liever zelf de ondervraging wil leiden.

“Klopt,” zegt Arie. “Het is de bankdirecteur en waarschijnlijk de echtgenoot van Diana Rigg, de secretaresse van de Kamer van Koophandel in Ennis!”

Scartill schrikt, als hij merkt, hoeveel de anderen weten.

“O ja, dat was ik even vergeten. Zo, het gezelschap wordt steeds interessanter!” stelt Masters vast. “Dit wordt een leuke kluif voor de lokale politie: een raadslid en een secretaresse van een overheidsorgaan en een bankdirecteur! Mooie boel is dat hier! Zo dadelijk horen we nog dat Waterford de president van Ierland is!”

“Neen,” zegt Scartill. “Hij is geen president van Ierland, maar een bankmanager in de vut van de Irish National Bank.”

“Die zijn natuurlijk veel te schamel uitgevallen pensioen een beetje wilde oppimpen!” stelt Jan vast.

Scartill reageert hier niet op.

“Jongens,” roept Masters hen tot de orde. “We moeten nu twee dingen gaan doen. Ten eerste moeten we vriend Scartill zodanig opbergen, dat hij ons geen last kan veroorzaken en ten tweede moeten wij als de haas naar Quin!”

HOOFDSTUK 9 - QUIN

“Zo, die is goed opgeborgen!” zegt Arie.

Ondanks enige protesten van Masters, hebben de jongens de boef Scartill op de stoel vastgebonden met repen beddenlaken. Ze hebben hem wat water laten drinken en daarna zijn mond ook met een doek, geknoopt in zijn nek, vastgemaakt. Vooraf hebben ze hem laten beloven geen lawaai te gaan schoppen.

Jan is wat pessimistisch: “alleen hoop ik, dat zijn familie niet te snel de politie gaat bellen. Er zal heus wel iemand in de Hall gezien hebben, dat hij met Masters meeliep en daarna met hem en twee jongens wegreed in een zwarte Rover 75!”

De vrees van Jan lijkt ongegrond, want de ontwikkelingen bij de Liberty Hall blijken een onverwachte wending te hebben gekregen. In het begin bleek al gauw nadat men in de Hall had ontdekt, dat Scartill was verdwenen, een vorm van enige ongerustheid was te bespeuren: “Heeft er iemand Scartill gezien? Weet u waar mister Scartill is heengegaan?”

Aangezien de zaal nu behoorlijk vol was met opgewonden mensen, die allen verwachtten de hoofdprijs van maar liefst 500.000 euro te kunnen winnen, moest elke vorm van paniek worden voorkomen.

De voorzitter van de Kamer van Koophandel te Ennis stond op en richtte zich tot de joelende menigte: “Dames en heren. Van harte welkom. Door een onvoorziene omstandigheid is de heer Scartill helaas verhinderd aanwezig te zijn. Ik zal daarom in zijn plaats de honneurs waarnemen! Mijn naam is Jeremy Clarkson. In mijn hoedanigheid als Voorzitter van de plaatselijke Kamer van Koophandel zal ik daarom na de volgende mededelingen van huishoudelijke aard, de trekking van deze belangrijke loterij verzorgen. Allereerst wil ik meedelen, dat...”

Door het melden van de onvoorziene omstandigheden, waardoor Scartill niet kon optreden, is het publiek gerustgesteld. De loterij zal immers gewoon doorgang vinden. Aan het einde van de trekking is de menigte dolenthousiast. De menigte joelt en er breken vechtpartijen uit. Clarkson probeert nog de rust te herstellen, maar tevergeefs. Hij laat de politie bellen, die met groot materieel uitrukt. Ongeveer 60 politiemannen omsingelen de zaal en beginnen met de ontruiming. Er worden 128 mensen gearresteerd en in de zaal blijft een puinhoop

achter. Niemand denkt meer aan Scartill...

“En dan,” gaat Jan verder, “komt die auto voor het hotel en allicht spot er een of andere voorbijganger, dat er 4 man de auto uitstappen en het hotel binnengaan!”

“Ja,” valt Arie nu bij. “Wat denk je van een getraïne receptionist? Die ziet 4 man naar boven gaan en drie man weer beneden komen...?”

Masters zegt: “Ik denk dat het allemaal wel mee zal vallen. Als ik het goed heb gezien, was er tijdens onze schermutseling met Scartill juist een wisseling van de wacht bij de receptie. In elk geval stond er een andere knaap achter de balie dan degene, toen we naar de kamer gingen!”

Ze lopen naar de garage en halen de Rover op.

“Wat gaan we nu doen?” vraagt Jan.

“Wij gaan even een gezellig kopje thee drinken bij Waterford. En passant vragen we dan langs onze neus weg, of hij weet waar Bobbie gebleven is!” oppert Arie.

“Nou, dat denk ik niet!” zegt Jan, ernstig als altijd. Ondanks de spanning moeten de anderen lachen. “Welnee, jongetje Prins. Als we binnen zijn, dan leggen we ons probleem direct op de man af aan hem voor. Bluf en overtuiging winnen het nog steeds van schlemielige beleefdheid bij dit soort boeven!”

“Kijk jij eens op de kaart, hoe we naar Quin moeten rijden, Jan!” vraagt Masters.

“Het beste kunnen we Ennis aan de zuidkant verlaten door de bordjes naar Shannon te volgen.”

“Hoe groot is Quin eigenlijk?” vraagt Arie aan Masters.

“Oh,” antwoordt die. “Het is een gehucht. Volgens mijn gegevens wonen er ruim 400 inwoners. Er is daar weinig te doen en ik denk dat de meeste oorspronkelijke bewoners het plaatsje wel zullen hebben verlaten om in Ennis of in Shannon te gaan wonen.”

“Hier linksaf, Masters! Op dat bordje las ik Bearkley Road!” waarschuwt Jan net op tijd.

Ze vinden alras nummer 19. Een fraai wit gepleisterd huis met een grote en ruime oprit ervoor, bezaaid met grind.

“Die heeft voor een bankman niet slecht geboerd!” stelt Arie vast.

“Ja, maar hij heeft het dan ook met valse euro's betaald!” schampert Jan. “Kunst, zo kan ik het ook!” zijn grote gevoel voor eerlijkheid ten toon spreidend.

“Kom, boys! Rustig aan. Blijf in de auto. Ik ga even met die Waterford praten. Als ik over een half uur niet terug

ben, mag je de politie in Ennis bellen. Hier heb je een telefoonnummer!"

"Prima," zegt Arie. "Dat zet ik meteen in mijn gsm, je kan nooit weten, waarvoor het goed is!"

Masters belt aan, doch de deur wordt niet opengedaan. Masters probeert het nog een keer en hoort nu gestommel. In de geopende deur staat een dienstmeisje.

"Hallo," zegt Masters, enigszins verbluft. "Mijn naam is Masters en ik zoek de heer Waterford."

"Sorry, sir. Mister Waterford is niet thuis. Hij is al ruim twee uur weg. Ik denk dat hij naar Greenlands Farm is, zijn atelier. Hij schildert en tekent nogal veel en hij heeft mij eens verteld, dat het licht hier niet goed is. Ik heb hem toen geantwoord, dat hij dan toch een lampje kon aansteken, maar..."

"Ja, dat geloof ik verder wel," broemt Masters, die haast geen kans ziet deze spraakwaterval te stoppen. "Waar is dat atelier van mister Waterford? Is dat hier ver vandaan?"

"Neen hoor," antwoordt het meisje en wijst met haar hand: "Als u die richting uitrijdt, dat is richting Shannon, dan komt u op een T-kruising. Daar vlakbij ligt Kilmurry. Er is al eerder een boerenweggetje naar links, maar daar moet u niet zijn. U moet eerst naar Kilmurry. Daar slaat u dan linksaf, richting Kilkishen. Daar rijdt u doorheen, richting Tulla. Zo'n beetje na ongeveer een mijl is een boerenhek aan de linkerkant. Er staat een klein bordje aan de weg met de naam erop: Greenlands Farm. Daar moet u door en dan ziet u vanzelf tegen de bosrand een grote oude boerenschuur. Dat is het. Toch snap ik het niet. Die bomen laten toch ook geen licht door...?"

"Nee, dat denk ik ook niet. In elk geval, bedankt, juffrouw!"

Hij komt bij de auto aan en stapt in. "Wel verdraaid! Lijkt de vogel weer gevlogen! Is Waterford naar zijn atelier. Hij schijnt daar te schilderen en tekenen!"

"En wedden, dat hij een mooie pers heeft staan om zijn kunstwerk te drukken? Moet-ie wel eerst cliché-platen hebben, ha, ha!" lacht Arie.

Masters lacht een beetje mee en zegt: "Ik heb in elk geval een routebeschrijving. Kom, we gaan!" en hij rijdt weg.

"Zeg Masters," klinkt het vanaf de achterbank. "Niet om het een of ander, maar zou het niet handig zijn eerst even ergens iets te gaan eten? Ik rammel van de honger en bovendien is helemaal niet zeker, wanneer we weer te eten krijgen!"

“Je hebt helemaal gelijk, Arie! We zijn er ook zo ingespannen mee bezig. Kijk, er is zelfs een cafeetje hier in Quin! Laten we daar maar even naar binnen gaan, dan kunnen we de hele middag erover doen om Bob te vinden!”

Ze betreden een klein café met de weidse naam ‘The Golden Horse’, waar naar verhouding een heel lange bar in is gebouwd. Aan het raam staan enkele tafeltjes en stoelen. Aan een van de tafels zit een verliefd stel elkaar de eeuwige trouw te beloven. Aan de bar hangen twee boeren, die, net van het land gekomen, even een neutje pakken voor naar huis te gaan. In de hoek zit een man met een donkerbruine hoed op de krant te lezen achter een kop koffie.

“Goede middag, gentlemen,” zegt de kastelein. “Wat kan ik voor u betekenen?”

“Kunnen we hier ook een hapje eten?” vraagt Arie.

“Nou,” de ogen van de kastelein bekijken Arie langzaam van boven naar beneden: “Wel twee hapjes ook! Ha, ha!” De boeren hebben het gesprek gevolgd en barsten in lachen uit.

“Zo’n grote pan heb jij, niet, Clark!” zegt de ene.

De andere vult aan: “En zoveel vlees is er in heel Ierland niet te vinden! Ha, ha!”

Arie, gewend aan dit soort platte humor, laat het rustig over zich heen gaan en zegt: “Ik hoop toch echt, dat het Ierse rundvlees een stuk vetter is, dan uw magere voorkomen, heren! Brengt u ons de kaart dan even? Alstublieft!”

Hij neemt, expres een beetje pontificaal plaats aan een vrij tafeltje en zegt: “Kom, zitten Masters, Jan!”

Zij schuiven aan en even later zijn ze boven twee glazen Coca-Cola (voor Jan en Arie) en een koffie (voor Masters) druk aan het praten over hun aanpak, waarbij onder andere de woorden Quin, Kilkishen, Tulla en Greenlands Farm ter sprake komen. Ze merken echter niet dat de man-met-de-bruine-hoed-achter-de-krant het gesprek aandachtig zit te volgen. Hij staat even later op en zegt tegen de barman: “Bye, have a nice day!” en verdwijnt door de buitendeur.

Arie heeft een driedubbele omelet met champignons en ham besteld, terwijl Jan en Masters genoeg hebben aan een uitsmijter met kaas.

“Zo, mister,” plaagt de barman: “hier is uw voorgerecht, ha, ha!”

De boeren aan de bar lachen hartelijk mee, maar Arie reageert er niet op en begint te eten.

Masters pleegt nog even een telefoontje en een half uur later zitten ze in de auto en Masters rijdt volgens de aanwijzingen, die het dienstmeisje van Waterford heeft gegeven. Na linksaf bij de T-kruising de weg richting Tulla gevonden te hebben, passeren ze eerst Kilkishen, net zo'n gehucht als Quin.

"Daar is het boerenhek met het bordje ernaast, net zoals dat dienstmeisje heeft verteld!" zegt Jan. "Stoppen, Masters, dan maak ik het hek even open."

Jan stapt uit de auto en draait het hek open voor de Rover die erdoorheen rijdt en stopt.

Jan stapt in.

"Hm. Duidelijke zaak. Het gras is hier al zo platgereden, ik hoef het spoor alleen maar te volgen," broemt Masters.

"Daar is het atelier!" roept Arie even later. "Zet hier de auto maar neer!"

"Boys, let op!" zegt Masters. "Ik ga alleen naar binnen, want stel je voor, dat het een val is. Ik vertrouw die dienstmeid van hem voor geen cent. Wie weet, heeft dat wicht hier naar toe gebeld en onze komst aangekondigd! Als we met zijn drieën gaan, hebben ze ons in een keer te pakken, vooropgesteld, dat Bob daar al binnen is. Mocht ik gepakt worden, dan kunnen jullie me verlossen!"

"Mmm. Goed plan!" zegt Jan. "We verspreiden ons wel buiten en proberen dan naderbij te sluipen en mogelijk door een van die vieze ramen de ontwikkelingen binnen te volgen. Zodra jij het idee hebt, dat het veilig is, steek je je rechterhand omhoog, Masters!"

"Goed nagedacht, Jan," prijst Masters hem. "Mocht ik in de val lopen, zal ik beide handjes wel in de lucht moeten steken, denk ik!"

Masters loopt naar Greenlands Farm en merkt dat de deur open is. Jan en Arie sluipen nu vanaf de zijkant naderbij en proberen te zien, wat er binnen gebeurt. Masters gaat naar binnen en kijkt wat onwennig rond. Aan een kant liggen allemaal strobalen en staan enkele landbouwwerktuigen. "Hm," broemt hij. "Gezellig schilders-atelier!"

Hij doet enkele stappen verder naar binnen, als ineens een lamp wordt ontstoken, de schuur in een zee van licht zettend.

"Goedemiddag, sir! Ik had u al verwacht! En geen rare bewegingen graag, want dat is erg ongezond voor u!" zegt een rijzige man met een zware bril op. De deur valt achter hen in het slot. Masters draait zich om. Ernaast staat de man-met-de-bruine-hoed uit café 'The Golden

Horse' in Quin. In zijn rechterhand is een pistool, angstig stil op Masters' maagstreek gericht. De spreker gaat verder: "Mijn naam is Eric Waterford en achter u ziet u de heer Paul Rigg. Hij hoorde u vanmiddag enkele interessante verhalen vertellen. Ik ben ontzettend blij u te ontmoeten, alleen wat hebt u met uw twee vriendjes gedaan? Ik zie graag de hele familie bijeen, dus waar zijn zij?"

Masters kijkt Waterford aan en zwijgt.

"Nou ja, daar bekommer ik me later wel om. Als ik de omvang van de ploeg goed heb ingeschat, is nu 50% aan mij overgeleverd en dat is het dubbele van een uurtje geleden, ha, ha! Kom, ik zal u daarom zo snel mogelijk met een van uw partners, ha, ha, verenigen. Paul, maak jij het luik even open?"

Masters is niet van zijn plaats gekomen en Paul Rigg loopt achter hem langs, nog steeds met gericht pistool. In een hoek trekt hij aan een touw. Naast hem gaat een luik open, dat nauwelijks te zien was.

"Kom sir, genoeg gepraat, de ladder af!"

Paul heeft intussen een ladder in het gat laten zakken en Masters klimt voorzichtig naar beneden, inwendig lachend. Het luik wordt gesloten en hij draait zich om, een beetje onwennig in de ineens donkere omgeving.

"Zo," zegt Bob. "Goedenavond en welkom in mijn nederige stulp. Je hebt in elk geval iets voor mij opgelost!"

"Wat dan, Bob?" vraagt Masters.

"Nou, toen ik gisteren wakker werd na die verdoving, was ik hier en vond ik het maar een vreemd hol. Tenslotte kwam ik erachter wat ik miste: een deur. Maar door je binnenkomst weet ik het: een luik in het balkenplafond, dat zo is weggewerkt, dat je het hier niet kunt zien! Maar waarom moet jij nou zo lachen? En waar zijn Jan en Arie?" vraagt Bob.

"Ik moet lachen, omdat we weliswaar te maken hebben met een stel eerste klas oplichters, maar van mensen overmeesteren hebben zij geen kaas gegeten. Kijk eens wat ik hier heb!" en hij toont zowel zijn dienstpistool als zijn gsm.

"Jeetje," schikt Bob. "Dat zijn me een stel stommeriken. Ze hebben je niet eens gefouilleerd?"

"Nee, dat zijn ze gewoon vergeten in de haast me op te sluiten! Nou is het eenvoudig, want om op het tweede deel van je vraag terug te komen: Jan en Arie zijn buiten en hebben, als het goed is alles gehoord, wat zich daarnet hierboven afspeelde!"

“Daar kunnen we gauw achter komen,” zegt Bob. “Bel hem op!”

“Precies mijn plan, Bob,” zegt Masters en haalt zijn gsm te voorschijn.

“Hallo, Arie?”

“Yeah, Arie hier. Je was ineens verdwenen, Masters! Ben je ondergedoken?”

“Ja, letterlijk, Die boeven hebben hier een kelder met alleen een hoog raam en geen deuren. De toegang is met een luik in de vloer, maar dat is goed weggewerkt! Trouwens, ik ben hier niet alleen. Ik ontmoette hier net de heer Bob Evers, jullie bekend?”

“Hoi, Bob! Prima, maar nu moeten we even verder. We laten ons natuurlijk niet zomaar een voor een oppakken om een gezellige reünie in de kelder te houden. Wat stel je voor?”

“Ik heb het volgende plan, maar ik vertrouw erop, dat je dat voorzichtig zult uitvoeren!”

“Hoezo voorzichtig?”

“Luister. In de kelder zit een raam, voor ons nogal hoog, maar voor jullie waarschijnlijk in een kleine uitsparing in de grond tegen de muur van de schuur. Kruip eens daar naar toe en kijk of je het aan de buitenkant kunt openen. Wij kunnen er van hieruit niet bij, want het is te hoog, tenzij we op elkaars schouders gaan staan.”

“Yes, we zijn bij het raam en we zullen eens zien, hoe stevig dat is!”

“Masters, hier is Jan. Arie is bezig met het raam, maar het ziet er nogal degelijk uit. Als we nu eens gewoon het glas breken met een dikke balk of zo. Die moet hier wel ergens te vinden zijn!”

“Ja,” zegt Masters, “dat klinkt goed, maar je moet zo min mogelijk lawaai maken. Waterford en Rigg hadden heel goed door, dat we met zijn vieren opereren en gaan vast naar jullie op zoek!”

“O.K., gesnopen! Ah, hier komt Arie met een leuk balkje! Gaan jullie zo ver mogelijk van het raam afstaan! Let op, hij zet hem tegen het raam en...”

Met enig glasgerinkel begeeft de ruit het en valt in stukken naar beneden. Arie tikt de randjes er nog uit en roept zachtjes naar beneden: “Alles O.K. in het gewelf?”

“Ja hoor. Heb je soms ook een touw gevonden, zodat we hier uit kunnen klimmen?”

“Nee, nog niet, maar ik kan bij de andere deur wel even om de ladder vragen, als je wilt?”

“Laat dat maar uit je hoofd, dikke!” zegt Bob wat ontstemd, niet erg ingesteld om nu te moeten luisteren

naar flauwe grapjes van iemand die buiten zit.

Jan heeft de gsm uitgeschakeld, nu ze een directe verbinding hebben. "Wacht maar!" zegt hij. "Ik ga wel even op zoek!"

Inderdaad komt hij terug met een stuk ketting en een eind stevig touw. "Prima Jan," zegt Arie. "Even aan elkaar knopen en laten zakken. Hier is een oog, waaraan we de andere kant kunnen vastmaken."

Daarna is het een peulenschil voor Bob en Masters om eruit te klimmen. Bovengekomen zegt Masters: "En nu heeft het me lang genoeg geduurd! We gaan over op de aanval, maar, zoals jullie hebben gemerkt, heb ik me zo nu en dan even afgezonderd..."

De jongens kijken hem wat verschrikt aan. Het zal toch niet, dat ook hij...?

"Neen, hoor! Stel je gerust!" lacht Masters, als hij de drie betrokken gezichten ziet. "Ik weet wat je denkt, maar ik heb besloten, dat dit klusje toch iets teveel is voor ons drieën. En bovendien," vervolgt hij, "is het nu wel degelijk een Ierse zaak, want die loterij is een probaat, maar illegaal middel vals geld in de omloop te brengen! Nu moeten ze wel geraakt zijn en medewerking verlenen. Daarom heb ik toen jullie bezig waren met Scartill, een bezoekje gebracht aan de politie van Ennis en de zaak uitgelegd aan de hoofdcommissaris, die Jenkins heet. Ik heb hem ook nog eens gebeld, toen we een paar uur geleden lichten in 'The Golden Horse' in Quin. Ik heb hem verteld, waar wij op dat moment waren en ook precies ingelicht, waar ze moesten zijn en ze staan nu paraat. Het kost nog maar een telefoontje, dat ik nu ga plegen!"

"Jij pleegt helemaal niets!"

Achter hen stonden ineens, heel stil op hen genaderd, Waterford en Rigg met getrokken pistool.

"Zo, de heren dachten te gaan ontsnappen en ons een kool te stoven, is het niet? Well, dat is u dan niet meegevallen, heren. Meekomen, en snel!"

De bonte rij, bestaande uit Waterford, Masters, Jan, Arie, Bob en Rigg als sluitstuk loopt de schuur weer binnen.

"Kijk eens aan, nu heb ik de hele familie in één klap bij elkaar. Rigg, ik denk dat we de andere kelder maar moeten gebruiken. Meekomen, jullie!" richt hij zich weer tot ons viertal, dat hem gedwee volgt onder bedreiging van het nimmer wijkende pistool, dat Rigg vast in zijn hand houdt.

HOOFDSTUK 10 - HULP?

Scartill zit stil vastgebonden op de stoel in de hotelkamer van Masters. Hij durft geen geluid te maken, want hij hoort hun stemmen in de kamer ernaast. Maar na een tijdje is het ook daar stil en hij probeert los te komen. Met veel gestommel en geschuif ziet hij kans zich voor de deur van de hotelkamer te manoeuvreren en begint er met zijn beide aan elkaar gebonden voeten tegenaan te schoppen. Dit sorteert niet direct effect, maar na een kwartier roept een vrouwenstem aan de andere kant: "Wat is er? Waarvoor maakt u zo'n lawaai?" waarop Scartill nog harder begon te trappen. De vrouw kan de deur niet openmaken en zegt: "Wacht maar. Ik ga wel iemand halen!"

Even later wordt de deur geopend door de assistent-hotelmanager, die hiertoe is gerechtigd. Ze vinden een rood aangelopen Scartill, die zij natuurlijk meteen herkennen.

"Maar mister Scartill, sir? Wat doet u hier? Wie heeft u zo vastgebonden? Schandalig, het geboefte heeft zelfs een hotellaken hiervoor gebruikt!"

De man staat te kermen en steekt in eerste instantie geen hand uit, bezorgd om zijn beddenlaken. Scartill begint nu hevig te grommen en de manager schrikt. "Oh, sorry, mister Scartill, sir! Mijn excuses. Wacht, ik zal u meteen losmaken!"

Eenmaal bevrijd, is Scartill woest. Hij zegt niets, beent direct naar de badkamer en drinkt een groot glas water achter elkaar leeg.

"Maar, mister Scartill?" vraagt de arme manager nog. "Kan ik iets voor u doen? U gaat toch zeker wel direct aangifte doen bij de politie? Dit soort zaken is helemaal niet goed voor de reputatie van ons hotel! Zal ik met u meekomen?"

"Neen!" gromt Scartill nog steeds erg nijdig, maar iets gekalmeerd door het koele water. "Ik ga wel alleen. Ik weet de weg naar het politiebureau. Bedankt!" en loopt weg naar beneden.

Het politiebureau gonst van activiteiten. Er is gewoonlijk weinig te doen, ofschoon de actie, die gisteren door honderd man bij de losgeslagen menigte in de Liberty Hall na de trekking van de waanzinnige loterij plaatsvond, nog door elke man in het bureau wordt besproken. Er werd een groot aantal lieden gearresteerd, die vorige nacht zijn ondergebracht in een oude

legerkazerne. De meesten mochten na het opmaken van een proces-verbaal weer naar huis en dat hield de politie de volgende dag wel van de straat. Nu komt echter een ander probleem binnenwandelen in de vorm van een rood aangelopen heer Scartill. Hij loopt ondanks een mager protest van de bureaumedewerker direct door naar het kantoor van de hoofdcommissaris Jenkins en doet het hele verhaal: hoe hij iemand een lift heeft gegeven naar Quin, die hij (natuurlijk geheel vreedzaam en vrijwillig) had opgepikt bij de Fergus Bridge of om precies te zijn in Blooming Park. Daarbij had hij zijn loterijbriefje verloren. Hij was nog teruggedreden, maar niets meer te vinden. De volgende dag, kort voor de trekking, was hij toen door een vent, die zich Master of zo noemde, meegenomen naar een auto, een zwarte Rover 75 met een kenteken uit Dublin, waarbij ook twee jongens bij waren. Hij werd ontvoerd naar het Auburn Hotel, waar zij kennelijk een kamer hadden. Neen, onderweg had hij niets gezien en er was hem ook niets speciaals opgevallen. Toen hadden ze hem vastgebonden en waren weggegaan. Neen, hij wist niet waarheen. Ja, dit was alles. Ja, dit was de waarheid!

Uiteraard zweeg Scartill in alle talen over de rare belevenissen van de cliché-platen en zijn betrokkenheid hierbij. Jenkins, een commissaris bekend om zijn scherpe vraagstelling en het snel doorzien van leugens en andere snode plannen, was ingelicht door Masters en herkent meteen de rol, die Scartill de afgelopen dagen heeft gespeeld. Hij veinst echter medelijden, maar stelt hem pro forma, toch enkele vragen:

“Mister Scartill. Wat een avontuur! U voelt zich helemaal O.K.? Wacht, ik zal een kop koffie voor u bestellen, dan kunt u me alles vertellen.” Nadat de koffie is binnengebracht, gaat de commissaris verder: “Kijk, mister Scartill. Ik heb uw verhaal aangehoord, maar er blijven enkele kleine vraagjes bij mij open. U zegt, dat u bent ontvoerd op klaarlichte dag uit de Liberty Hall, zonder dat iemand u gezien heeft. Hoe kunt u dat verklaren?”

Scartill antwoordt: “Ja, dat weet ik ook niet. De zaal was natuurlijk aan het vollopen met allerlei mensen, die door elkaar krioelden. Ik denk, dat, wanneer een stel mensen de zaal verlaat, dit dan ook niet direct opvalt. Bovendien zei ik nog tegen de andere leden van het organisatiecomité, dat zij maar gewoon door moesten gaan met de trekking. Ik dacht, dat het niet zoveel tijd zou nemen en ik in een minuutje of zo terug zou zijn.”

“Dan komt u het hotel binnen met, als ik goed heb

geluisterd, nog drie andere mensen. U loopt kennelijk in een keer naar boven zonder wat aandacht te trekken?"

"Ja, de receptionist was druk bezig aan de incheckbalie en ik kan me voorstellen, dat je geen aandacht besteedt aan een groepje mensen, dat linea recta naar boven doorloopt."

"Dan zegt u dat u bent vastgebonden op een stoel in een hotelkamer. U weet niet meer welk nummer?"

"Neen, ik was er zo ondersteboven van, dat ik werd gekidnapt, dat ik helemaal niet op het kamernummer heb gelet!"

"U was dus niet geblinddoekt?"

"Neen."

"En uw handen waren ook niet gebonden?"

"Neen."

"Daarna vertelt u, dat die mensen weggingen en u dus alleen achterbleef. Ze hebben niet met u gepraat?"

"Nou ja, toen we naar de auto liepen, of nee, het was eerder. Nog in de Liberty Hall werd ik op mijn schouder getikt door die mijnheer Master of zo. Hij wapperde met, wat ik dacht, mijn verloren loterijbriefje en ik dacht dat hij dat aan mij wilde teruggeven. Maar ik moest met hem mee, want hij zei dat-ie van de politie was. Toen ben ik meegegaan!"

"Juist. U bent dus geheel uit vrije wil met Masters meegegaan, dat heb ik toch goed begrepen?"

"Mmm. Ja?" komt de reactie niet echt van harte. Scartill ziet langzamerhand in hoe hij wordt ingepakt en zoekt wanhopig nog een uitweg, maar de volgende vraag wordt al weer op hem afgevuurd:

"U weet dus ook niet of het Engelsen zijn of Ieren of Chinezen?"

"Jawel. Die Masters sprak Engels, hoewel ik een Amerikaans accent hoorde. Ik heb jarenlang in Amerika gewoond en kan het verschil erg duidelijk horen!"

Scartill raakt opgewonden van het feit, dat hij nu eens een vraag positief kan beantwoorden en hoopt, dat het gesprek nu ook ten goede zal gaan verlopen.

"Mister Scartill. Het spijt mij echt, maar ik vind dit een erg wazig verhaal. Geen getuigen op straat, geen getuigen in het hotel en mannen, die u meenemen en dan geen woord meer met u wisselen? Weet u echt zeker, dat u mij niets anders te vertellen heeft?"

De commissaris kijkt Scartill vragend aan, die opnieuw begint te zweten.

"Komaan, mister Scartill. Mijn tijd is kostbaar. Bob Evers is verdwenen en u heeft hem gereden!"

Scartill slaat de schrik om het hart. Hij trekt wit weg, krijgt het ineens vreselijk koud en voelt een brok in zijn keel zo groot als een goudrenet.

“Hoe... hoe weet u dat? Dat van die Evers? Hoe kent u zijn naam?”

“Ik wil nog wel even verder gaan: hij moest u Alex of mijnheer Alex noemen, is het niet?”

Scartill krijgt het nu heel benauwd en kijkt de commissaris gekweld aan. “Hij heeft alles door,” flitst door zijn hoofd en zegt dan: “O.K. Ik zal alles vertellen. Zo is het naar waarheid gegaan...” en hij biecht alles op: de clichés, de Nash, zijn zoon, de rol van Waterford, Rigg en zijn vrouw, het echte doel van de loterij, het bestaan van Greenlands Farm vlak bij Tulla en het verdoven van Bob, alles!

Jenkins luistert aandachtig en maakt zo nu en dan een aantekening op een blocnote voor hem.

“En dat is echt alles wat ik weet,” beëindigt Scartill zijn verhaal met het vooruitzicht op een fikse gevangenisstraf en einde van zijn functie als geacht raadslid in de Council van Ennis.

“Dat is zo ongeveer in grote lijnen, wat ik al dacht,” zegt de commissaris.

“Welnu, mister Scartill. U begrijpt zeker wel, dat ik u met de beste wil ter wereld niet zomaar kan laten rondlopen. We gaan het volgende doen: ik zorg voor een onderkomen hier op het bureau. U mag uw echtgenote bellen of iemand anders, een goede vriend bijvoorbeeld, maar in elk geval niet mijnheer Waterford of het echtpaar Rigg. Dit telefoongesprek wordt op tape gezet om te controleren, dat u geen scheve schaats gaat rijden!”

“Nee, nee! Ik zal alles doen wat u zegt!” antwoordt Scartill gehaast in de hoop op enige clementie bij het vaststellen van de strafmaat. De verklaring van Scartill wordt opgenomen en daarna verdwijnt hij naar de cel. Jenkins blijft alleen achter en dan gaat zijn telefoon over...

De schuur van Greenlands Farm is ondertussen ook het toneel van enige bedrijvigheid: twee mannen dwingen ons viertal naar de andere kant van de grote ruimte, als Arie ineens zijn hand opsteekt en vraagt: “Ik moet hoognodig naar de WC. Echt! Ik houd dit niet vol!”

Waterford en Rigg kijken elkaar aan. “Vooruit, kom maar mee,” zegt Rigg. “Ik blijf buiten de deur wachten. Ik kan je daar zo laten gaan, want het raampje is toch veel te klein voor jou! Ha, ha!”

Dat laatste had Arie ook wel bedacht, maar zijn plannetje is anders, waarbij hij wederom gebruik maakt van de nonchalance van de boeven. Hij sluit de deur achter zich en plast hoorbaar voor Rigg. Ondertussen pakt hij zijn gsm en belt met de politie van Ennis:

“Luister goed! Dit is een serieus gesprek. Mijn naam is Arie Roos en ik ben met Masters van de FBI en twee vriendjes opgesloten in Greenlands Farm bij Tulla. Geef dit direct door aan de hoofdcommissaris. Hij weet ervan en heeft Masters een uurtje geleden gesproken. Ik kan niet verder praten!”

De commissaris neemt de telefoon op luistert. Hij geeft enkele opdrachten. Direct daarop start een omvangrijke colonne met 3 Landrovers, twee Jeeps en 4 zwarte Rovers vanuit de binnenplaats van het politiebureau in Ennis om naar de Greenlands Farm bij Tulla te rijden.

Arie komt kalm de WC uit en volgt Rigg naar de grote schuur, waar Waterford en de anderen nog staan.

“Zo, moet er nog iemand anders naar de WC? Niemand? Houd er maar vast rekening mee, dat jullie een tijdje... eh, opgeborgen zullen zijn!”

Ze lopen naar de linker achterzijde van de schuur en passeren een deur naar een kantoor. “Ga zitten!” beveelt Waterford. Op de tafel liggen de beruchte clichés.

“Ik zou nou eens willen weten, hoe jullie erachter gekomen zijn!”

“Waarachter, mister Waterford?” probeert Masters tijd te rekken. Hij heeft een knipoog van Arie gekregen en geraden, wat Arie heeft gedaan.

“Houd je niet van de domme! Die clichés hebben jullie waarschijnlijk allemaal gezien en jullie weten, wat je ermee kunt doen, dus...?”

“Nou... eh. Dat is best een lang verhaal, ziet u. Het begon in Amsterdam...” begint Arie.

“Amsterdam?” Waterford is verbaasd. “Hoezo, Amsterdam?”

“Kijk,” zegt Arie, slim genoeg om te bedenken, dat de politie even tijd nodig heeft om van Ennis naar de Farm te rijden.

“Het begon ermee, dat ik Jan, hier,” wijzend op Jan, “een week of wat geleden telefoneerde om te kijken of hij thuis was.”

“Telefoneerde? Wel verdraaid nog aan toe. Rigg! We hebben ze niet eens gefouilleerd, stomme ezels die we zijn! Stilzitten jij!” Waterford buigt zich over Arie heen en trekt een gsm uit zijn rechter broekzak.

“En leg die van jullie er maar naast!” grijnst Waterford nu, zo slim als hij zichzelf ineens vindt. Even later liggen er drie gsm’s op de kantoortafel.

”En jij?” en kijkt Bob aan: “Waar is jouw telefoon?”

“Wel, eh. Dat zit zo. Die heb ik niet. Dat wil zeggen...” want ook Bob voelt nu duidelijk aan dat er tijd moet worden gerekt. “Dat wil zeggen, dat ik er wel een heb, maarre... niet hier.”

“Hoezo? Niet hier? Wat bedoel je? Heb je er nu wel een of niet?” dringt Waterford aan.

“Ja, ik heb er wel een, maar niet hier. Kijk, in Amerika hebben we een iets ander systeem en is een gsm, die je daar heb gekocht met een bepaald abonnement niet geschikt om in Europa te functioneren. Er bestaan natuurlijk wel toestellen, die...”

“Ja, ja. Dat geloof ik wel. O.K. Jij hebt dus geen gsm bij je. Genoeg gepraat. Ik vogel later wel uit, hoe jullie ons hebben ontdekt. Meekomen!”

Op het moment, dat ze de schuur willen verlaten, gebeuren er ineens een heleboel dingen tegelijk. Op het open veld staan in een halfronde opstelling politieauto’s met de koplampen aan naar de schuur gericht. Ertussen bevinden zich zwaarbewapende politiemannen, voorzien van vechtjassen, helmen en niet onschuldig uitziende Uzi’s.

Een van hen heft een megafoon op en buldert: “Handen omhoog! Kom naar buiten zonder verdachte bewegingen! Een voor een en geen trucjes of we schieten met scherp!”

HOOFDSTUK 11 - ONTKNOPING

Waterford schrikt enorm. Maar geheel tegen de verwachting in ontpopt Paul Rigg zich als de baas van het spul. "Waterford! Kluns!" snauwt hij. "Jij hebt alles verprutst. Je had ook nooit met die domoor van een Scartill in zee moeten gaan! Nu is het te laat. Vooruit, naar buiten met jullie!"

Hij sluit snel de deur achter zich, Waterford, Masters, Bob, Jan en Arie naar buiten duwend.

Alle vijf houden de armen omhoog en komen langzaam op de halfronde cirkel van felle lichten toelopen.

Plotseling horen ze een snerpnd geluid achter zich. Ze draaien zich, vlak bij de politieauto's aangekomen, om en zien Paul Rigg op een quad wegrijden.

"Houd hem!" roept Arie nog, maar de politieagenten zijn te druk met hun nieuwe arrestanten.

Jan en Bob aarzelen geen moment. "We zijn zo terug!" roepen ze over hun schouder en rennen naar de het schuurtje naast het grote farmhouse, waar ze eerst waren ontvangen door de arrogante Waterford. In het schuurtje aangekomen zien ze een kleine hovercraft staan.

"Ik hoop, Jan," schreeuwt Bob, "dat er wat benzine in zit!"

"Kan jij zo'n ding dan besturen?" vraagt Jan.

"Ja, gelukkig wel! Wij hadden vroeger zo'n ding op de fabriek om te testen, of hier een idee inzat voor een nieuwe productielijn. Wij hebben de hovercraft toen uit Engeland laten overkomen en dat ding rijdt... eh, glijdt fantastisch, joh. Kom op. We moeten erachter aan!"

Tot hun geluk is er een contactsleutel in het apparaat en lijkt er ook nog brandstof in te zitten. Bob neemt, een beetje technisch kijkend, plaats achter het stuur. Hij overtuigt zich ervan, dat Jan goed in de passagiersstoel is vastgeriemd en start de motor. Met een brullend geluid verlaten zij het schuurtje, nagestaard door de halve bezetting van de politie uit Ennis. In de verte zien zij de achterlichten van de quad, waarop Paul wegvlucht en zij nemen dezelfde route.

Na korte tijd stelt Jan vast: "We lopen op hem in. Pas op, hij gaat daar rechts af! Pak hem!"

Dit blijkt wat gemakkelijker gezegd dan gedaan. Paul kent de streek natuurlijk op zijn duimpje en Bob is nog wat onervaren met de besturing van de kleine hovercraft.

Nu maakt Paul een fout. Hij probeert via de weg van Tulla naar Kilkishen weg te komen, maar helaas verspert een tractor hem de weg. Paul remt uit alle macht, maar kan een botsing niet voorkomen. De quad rijdt met

behoorlijke vaart tegen de enorme achterwielen van de tractor en Paul vliegt uit zijn stoel om met een fraaie boog te belanden in een hooistapel naast de weg. Op dat moment komen Jan en Bob aanglijden. Ze stoppen en zien nog net Paul door de lucht vliegen.

“Pas op, Bob! Stoppen dat ding en hem meteen grijpen, anders gaat-ie ons nog bedreigen met zijn pistool!”

Bob en Jan springen beiden tegelijk uit het nauwelijks tot stand gekomen zweeftuig en storten zich bovenop Paul. De boer bekijkt het een en ander gelaten vanuit de hoge zetel op zijn tractor en meent: “Ach, die stadsjongens ook! Altijd haast!”

Bob en Jan zitten nu bovenop Paul, die zich daardoor, ook al half versuft, niet meer kan verweren. Ze pakken zijn pistool uit zijn broekband en richten het ding op zijn neus.

“O.K. boys. Laat maar. Ik geef me over!” zegt Rigg zwakjes.

In de hovercraft vinden ze een eindje touw, waarmee ze Paul vastbinden. De quad slepen ze naar de zijkant van de weg en zeggen tegen de boer, dat ze die de volgende dag wel komen ophalen. Mocht hij nog klachten of schade aan zijn tractor willen melden, dan moet-ie zich maar vervoegen bij de hoofdcommissaris van politie Jenkins in Ennis. De boer knikt wat van: “Och, het zal mijn tijd wel duren,” en verplaatst de tractor naar het bouwland.

Paul wordt op de passagiersstoel gezet naast Bob en Jan neemt achterin plaats. Ze zoeven terug naar de Greenlands Farm, waar een grote bedrijvigheid heerst.

De ploeg Technical Investigation van de politie uit Ennis is intussen gearriveerd en felle lampen op hoge statieven verlichten het hele erf rond de oude Farm. De technische jongens kammen de hele schuur uit, maar het duurt nog even, voordat zij de schuilplek van de drukpers hebben gevonden. Arie en Masters verwelkomen Bob en Jan. Paul Rigg wordt meteen ingerekend en ons viertal krijgt een ferme hand van de commissaris.

“Reuze bedankt voor jullie assistentie, die heel wat verder is gegaan dan de betekenis van het woord eigenlijk dekt. Fantastisch wat jullie hebben gedaan! Zo, en nu willen jullie wel eens zien, waartoe die twee cliché-plaatjes uit de Nash moesten dienen, niet?” vraagt hij de jongens.

“Graag, sir,” zeggen zij en ook Masters is geïnteresseerd om een echte drukpers te zien. “Wel, let op! Dit is waarschijnlijk iets wat je nooit meer ziet! Deze boeven

hebben enorme investeringen gedaan, kijk maar!”

Er is een tweede, groter kelder gevonden aan de andere kant van de plek, waar Bob was opgesloten. Jan zegt, als het wordt geopend: “Hé, zie je dat! Ze hebben de strohalmen, het stof en zand op de grond vastgeplakt, zodat je nauwelijks kan zien, dat hier een luik zit!”

“Klopt, Jan,” complimenteert Jenkins hem. “Het kostte ons ook enige tijd om het te vinden, maar door de aanwijzingen van Masters wisten we bijna zeker, dat hier ergens die drukpers moest staan. Alleen, dat-ie ondergronds zat, is voor ons geheel nieuw. Kijk maar!”

Ze dalen een trap af, als het verborgen luik is opengegaan en staan in een naar verhouding immense zaal onder de grond. Er is geen raam te bekennen en alle verlichting wordt verzorgd door TL-balken. In het midden van de ruimte staat een grote zes-toren-drukpers van Heidelberg.

“Jeetje,” roept Jan uit. “Wat een enorm apparaat. Ik had wel iets verwacht maar zo’n omvang! Hoe lang is dat ding wel niet?”

“De maten zijn ongeveer 14 meter lang, 4 meter breed en 5 meter hoog, Jan,” antwoordt de commissaris. “Mijn neef heeft in zijn drukkerij ongeveer ook zo’n apparaat staan,” verklaart hij zijn kennis. “Hun grote truc is natuurlijk geweest om dit ding onder de grond onderdeel voor onderdeel op te bouwen. En die zes torens slaan op het aantal kleuren, dat deze pers achter elkaar kan drukken.”

“Dus hier komen al die honderdjes vandaan,” zegt Bob met enig ontzag. Ze kijken nog even rond bij de snijmachines en zien een uitgebreide administratie op enkele aan de zijkant opgestelde bureaus. “Die nemen we allemaal in beslag voor verder onderzoek,” zegt Jenkins en geeft zijn mensen opdracht alle relevante papieren mee te nemen.

”Zo, als we hier dan klaar zijn, nodig ik jullie graag uit op het bureau voor de verdere afhandeling,” besluit Jenkins de rondgang door de kelder.

In Ennis op het politiebureau wacht hen nog een verrassing. Jenkins heeft hen allen rond zijn bureau zitten. Hij kijkt tevreden de kring rond: Masters, Bob, Jan en Arie.

“Dit is een wat plechtige gelegenheid, want ik mag nu spreken namens de Republic of Ireland. Kijk, wat jullie gedaan hebben, gaat veel verder dan de normale assistentie, waarop de meeste politieorganisaties kunnen rekenen. Jullie hebben met zijn vieren ervoor gezorgd,

dat niet alleen Ierland, maar ook Europa voor een grote ramp is behoed. Stel je toch eens voor dat die perfect nagemaakte honderdjies grootschalig op de Europese markt waren gebracht. Het leed was niet te overzien geweest. En daarom,” Jenkins staat nu op en loopt om zijn bureau heen, “is het mij een grote eer jullie alle vier namens de Republic of Ireland de hoogste voor burgers beschikbare onderscheiding uit te reiken: de Irish Medal of Courage, in de wandeling de IMC genoemd. Alsjeblieft Masters, een voor jou, Bob en deze hier is voor Jan en hier heb ik de medal voor Arie. Heren, mijn hartelijke gelukwens! En natuurlijk onze onuitsprekelijke dank voor bewezen diensten. Jullie hebben het fantastisch gedaan.” Op dat moment wordt er op de deur geklopt.

“Binnen,” zegt Jenkins. De deur gaat open en een in driedelig krijtstreeppak gekleed heer treedt binnen.

“Goede morgen, heren. Ik hoop dat ik uw speciale bijeenkomst niet stoort. Ik zal mij even voorstellen. Mijn naam is Sir Alexander Donaldson. Mijn functie bij de INB is Vice President Local Affairs. Mijn directie heeft gemeend de bijzondere diensten van deze drie knapen bij het oprollen van de geslepen valsemunterbende te moeten honoreren met de aanbieding voor hen elk een rekening bij onze bank te openen. De directie zal na instemming hierop per direct voor elk een som van 50.000 euro storten. Zou ik,” zich richtend naar Jan, Arie en Bob, “uw positieve antwoord aan mijn directie mogen overbrengen?”

“Fantastisch, ja, natuurlijk. Heel erg bedankt!”

“Fijn,” stelt Sir Donaldson vast, “niets is prettiger dan snel en direct zaken te mogen doen! Ik zal per omgaande mijn directie van uw positieve beslissing op de hoogte brengen en aanvaard nogmaals onze welgemeende dank voor uw heldhaftig optreden! Goede morgen, heren!”

Beleefd buigend verlaat Sir Donaldson de kamer van Jenkins en sluit de deur.

En weer wordt er geklopt. De volgende gast dient zich aan: “Heren, een zeer goede morgen. Mijn naam is Macauliff. Ik ben burgemeester van Ennis en ben u zeer dankbaar, dat u ons van dit geboefte van de laagste soort hebt verlost!”

Hij knipt met zijn vingers en een keurige ober van het Auburn Hotel komt binnen met een zilveren dienblad, waarop zes glazen champagne staan te borrelen.

“Namens de stad Ennis onze hartelijke dank voor uw bemoeienissen! En mocht u ons ooit nog eens bezoeken, dan heb ik hier drie vouchers, goed voor een week

geheel verzorgd verblijf in een hotel naar uw keuze, inclusief alle maaltijden!”

“Maaltijden!” roept Arie. “Die heb ik in geen eeuwen gezien. Kunnen we ergens gaan eten, anders ga ik dood!”

Allen moeten hartelijk lachen.

Naschrift:

De drie jongens verlaten de volgende dag Ierland en zijn de dag erop weer in de fabriek van Evers senior te vinden, waar in de werkplaats van Jan, Robbie een geheel gereviseerde motor voor de Nash Metropolitan 1960 komt brengen. Jan geeft hem hierop een envelop als dank voor zijn inspanningen, waarmee hij natuurlijk erg blij is. Twee weken later is de auto klaar en zal na netjes in twee kleuren, zoals het origineel, te zijn gespoten, op transport worden gezet naar Amsterdam.

Commissaris Jenkins zendt hun een exemplaar van de Clare Champion Newspaper, Ennis Edition op, waarin groots op de voorpagina vermeld staat, dat een groep van tien boeven zware straffen heeft gekregen:

De beide hoofddaders Paul R. en Eric Brian W. krijgen beiden 24 jaar gevangenisstraf met aftrek van voorarrest en de twee belangrijkste medeboeven Mevrouw Diana R. en Brian Daziel S. krijgen beiden 15 jaar, ook met aftrek van voorarrest. Voor de overigen gelden straffen tussen de 5 en 9 jaar.

Daziel Scartill, de verkoper van de Nash Metropolitan, wordt door Masters in de kraag gevat en op grond van medeplichtigheid aan een misdaad, gestraft in de Verenigde Staten van Amerika.

© O.C.A. van Lidth de Jeude
Soest, mei 2006

Lees het vervolg van de avonturen van
Bob, Jan en Arie in:

PROTO MET PROBLEMEN